

Listayhtiöiden taloudellinen raportointi 28.11. ja 1.12. klo 9.00-12.15



Ohjelma	
9.00	<p>IFRS-tilinpäätösvalvonta</p> <ul style="list-style-type: none">■ Vuoden 2016 valvonta■ Valvonnan kohdentuminen vuonna 2017■ Valuutariskien esittäminen <p><i>toimistopäällikkö Tiina Visakorpi</i></p>
9.30	<p>IFRS 15:n käyttöönottoon valmistautuminen</p> <ul style="list-style-type: none">■ Finanssivalvonnan kysely tarkastusvaliokunnille■ ESMAn kannanotto <p><i>tilinpäätösasiantuntija Laura Heinola</i></p>
10.00	<p>Epävarmat veropositiot (Uncertain Tax Positions)</p> <p><i>tilinpäätösasiantuntija Laura Heinola</i></p>
10.10	<p>Uudistuva tilinpäätössääntely</p> <ul style="list-style-type: none">■ Ajankohtaista IFRS 9:n käyttöönotosta■ Sääntelykatsaus IFRS sekä kansallinen sääntely <p><i>johtava tilinpäätösasiantuntija Virpi Haaramo</i></p>
10.30	<p>Kahvitauko</p>
11.00	<p>Uudistunut tilintarkastussääntely Fivan tehtävien näkökulmasta sekä uudet tilintarkastuskertomukset</p> <p><i>tilintarkastusasiantuntija Anu Tanner</i></p>
11.15	<p>Ajankohtaista listayhtiöiden sääntelyssä</p> <p><i>johtava asiantuntija Ville Kajala</i></p> <p>Havaintoja ja tulkintoja markkinoiden väärinkäyttöasetuksen soveltamisesta</p> <p><i>lakimies Pia Ovaska</i></p> <p>Ajankohtaista tiedonantovelvollisuudesta, mm.</p> <ul style="list-style-type: none">■ ESMAn ohje vaihtoehtoisista tunnusluvuista■ Tiedoteluokkamuutokset 1.1.2017 <p><i>markkinavalvoja Anu Lassila-Lonka</i></p>
12.15	<p>Tilaisuus päättyy</p>

IFRS-tilinpäätösvalvonta 2016

Tiina Visakorpi, toimistopäällikkö

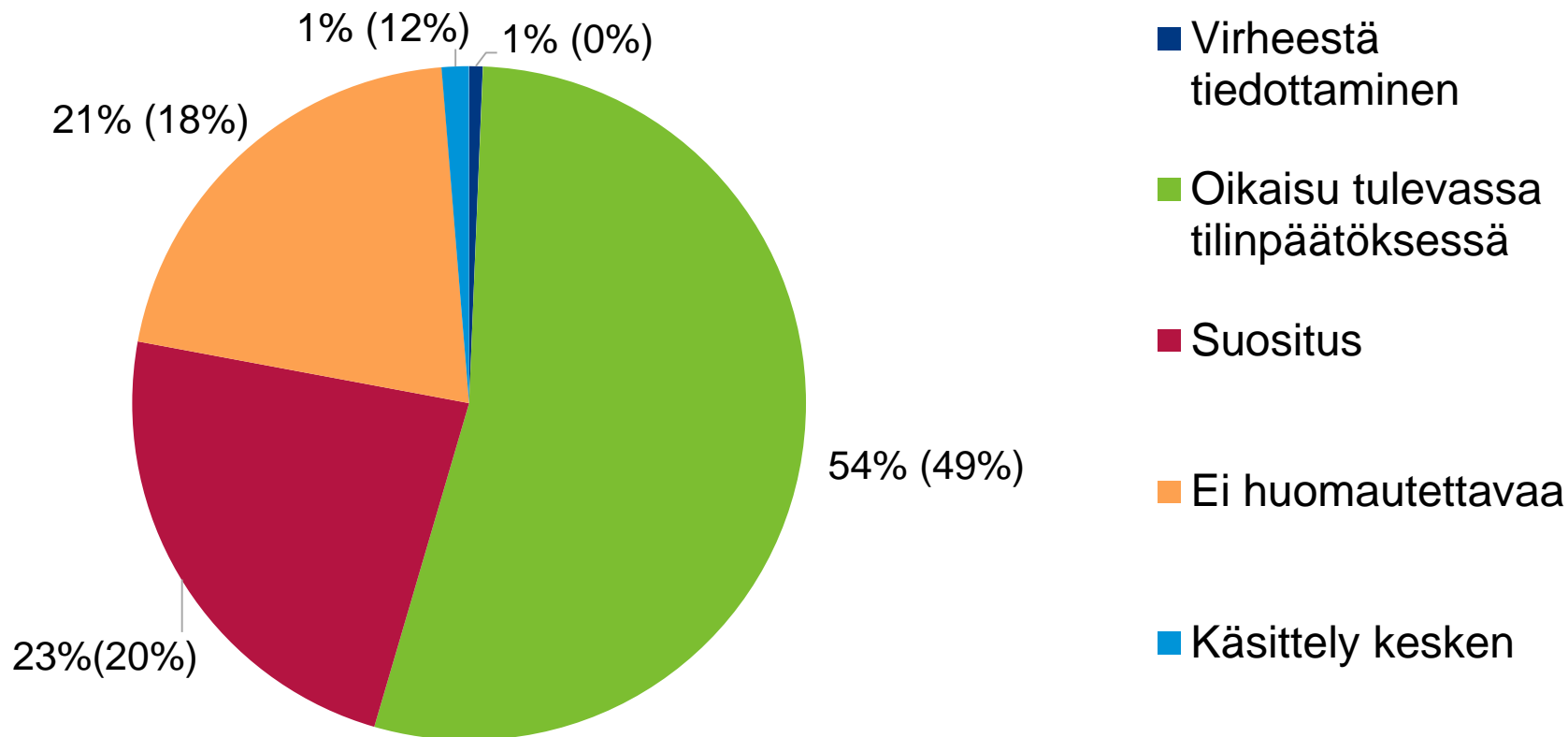


Valvontatapaukset 2016 ja 2015



IFRS-valvonta	2016e	2015
Full review	8	14
Teemavalvonta	6	8
Reagoiva valvonta	2	12
Esitteiden IFRS-valvonta	13	15
Lisäksi		
Selvitys IFRS 9:n käyttöönotosta	15	
Selvitys IFRS 15:n käyttöönotosta	30	
Kartoitus IAS 12 Epävarmat veropositiot	30	
Selvitys heikossa taloudellisessa tilanteessa olevista yhtiöistä	n. 10	
Teemaselvitys valuuttariskin esittämisestä	10	20

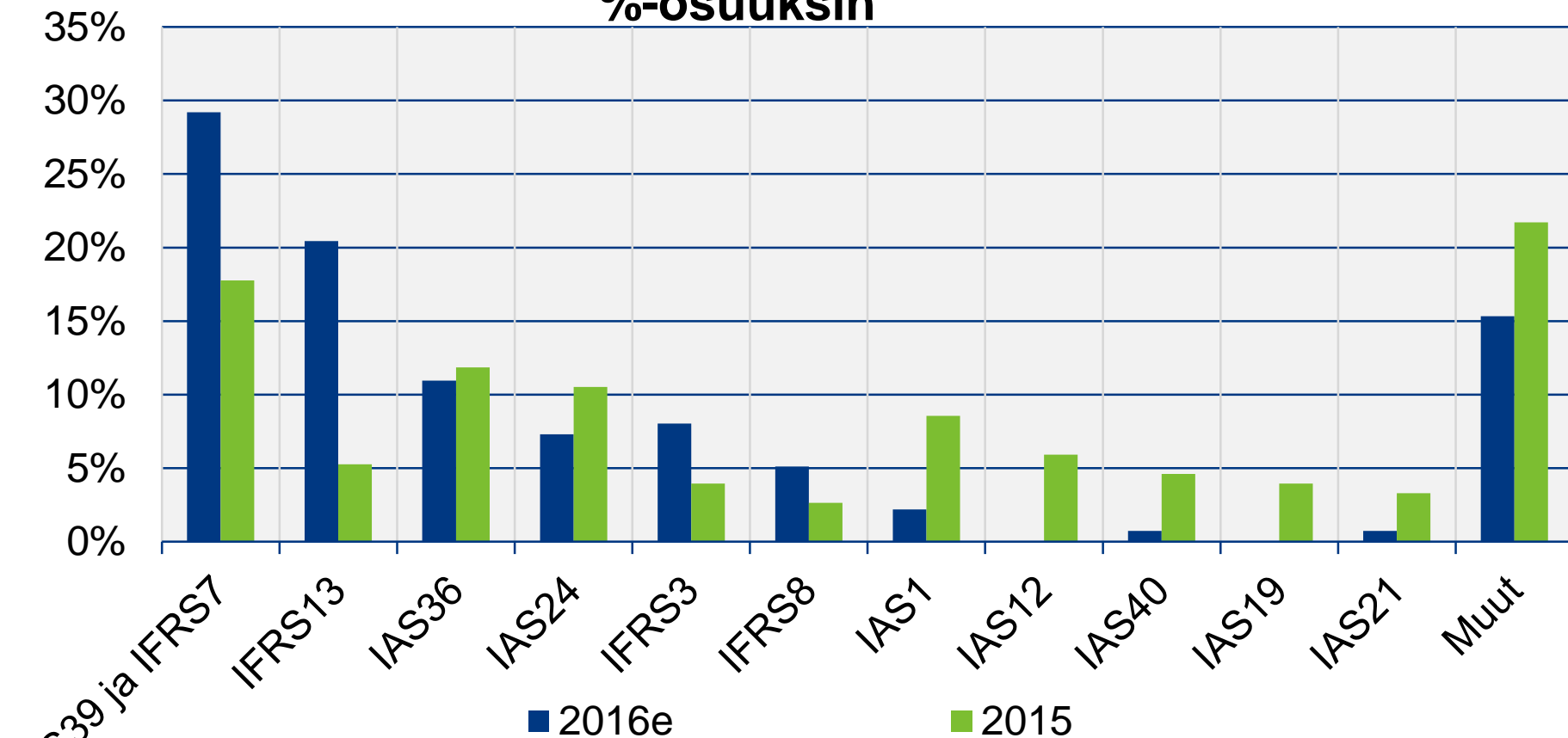
Yhtiöiltä edellytetyjen toimenpiteiden jakautuminen yksittäisten valvontahavaintojen perusteella 2015 ja 2014



Lähde: Finanssivalvonta



Valvonnan kohdistuminen standardeittain, %-osuuksin



Lähde: Finanssivalvonta



- Kaikkia listayhtiöitä koskevia havainnot
 - Suojauslaskennan dokumentoinnissa, tehokkuustestauksissa sekä tulosvaikutusten kirjaamisessa useita puutteita (IAS 39)
 - Tilinpäätöstiedot suojauslaskennasta ovat puutteellisia, jolloin lukija ei pysty muodostamaan kokonaiskuvaa (IFRS 7)
 - Rahoitusriskien esittäminen siten, että kokonaiskuva on selkeä ja sisältää sekä laadullista että numeerista tietoa (IFRS 7)
 - Merkittäviä laatimisperiaatteita ei aina kerrota tilinpäätöksissä (IFRS 7)
 - Periaatteet instrumenttien luokittelusta käyvän arvon hierarkian tasoille puutteellisia ja esittäminen on usein liian yleistä (IFRS 13)
- Erityisesti rahoitusalan toimijoita koskevia havainnot
 - Saamis- ja ryhmäkohtaisten arvonalennusten määrittämisen ja vakuuskäsittelyn ohjeistuksessa on puutteita (IAS 39)
 - Rahoitusinstrumenttien arvostamisesta sekä arvostusmenetelmien ja syöttötietojen esittämisestä erityyppisiä havainnot (IFRS 13)




- 10 yhtiön valuuttariskitiedot käytiin läpi
- Yhtiöt käyttivät suojauksissa johdannaisia, korko- ja valuuttasuojauksen määrä oli tyypillisesti noin 40% taseen loppusummasta ja kolmella yhtiöllä se oli yli 110%
- Yksikään yhtiö ei kertonut, mikä valuutta vaikutti eniten laajaan tulokseen kirjattuihin valuuttakurssieroihin
- Puolet yhtiöistä jätti esittämättä IFRS 7.34(a):n edellyttämän määrällisen yhteenvedon tai esitti sen heikosti
- Riskikeskittymät jäivät määrittämään epäselviksi (IFRS 7.34(c)), vaikka laadullista tietoa päävaluutoista ja niiden suojaamisesta annettiin kaikissa yhtiöissä
- Nettoinvestointien suojaamisesta kertoi 6 yhtiötä, mutta nettoinvestointien määrän kertoi vain 3 yhtiötä
- Johdannaisista annettiin hyvin tietoa, mutta kokonaiskuva riskistä jäi epäselväksi, kun kuva suojattavasta riskistä oli epäselvä (IFRS 7.31–32A)
- Selvityksen yhtiöissä liitetietoja ei ollut kehitetty Finanssivalvonnan edellisen selvityksen jälkeen



- Vakiomuotoinen kirje lähetettiin n.10 yhtiölle
- Yhtiöt valikoituneet riskiperusteisesti ja mm. seuraavien kriteerien perusteella:
 - Yhtiö on yrityssaneerausprosessissa
 - Yhtiön tilintarkastaja on antanut tilintarkastuskertomuksessa lisätietoa
 - Yhtiöllä on heikko tai voimakkaasti heikentynyt kannattavuus
 - Yhtiöllä on korkea velkaantumisaste
- Finanssivalvonta on tehnyt vastaavaa valvontaa jo aiempina vuosina
- Aiempien vastaavantyyppisten vakiomuotoisten kirjeiden ja listayhtiötilaisuuksien viesti on osittain huomioitu:
 - Laajemmin kerrottu toiminnan jatkuvuudesta
 - Laskennallisia verosaamisia myös kirjattu alas
 - Parannettavaa maksuvalmiusriskitietojen esittämisessä
 - Parannettavaa liikearvojen herkkyyssanalyysitiedoissa



- Markkina aktiivinen: sekä IPOja että suuria transaktioita
- Yhtiön listautuessa tilinpäätöksen laaja läpikäynti (full review)
- Muutoin esitetilanteessa ei suoriteta tilinpäätöksen IFRS-valvontaa jo listatun yhtiön osalta. Poikkeuksia esimerkiksi:
 - Merkittävien yrityshankintojen ja rakennejärjestelyjen yhteydessä käydään läpi transaktion ja järjestelyn IFRS-käsittely
 - Osavuosikatsaus ja yksittäisiä tilinpäätöskysymyksiä voi olla valvonnan kohteena, jos epäillään raportointipuutteita
- Esitteiden yhteydessä läpikäydyn IFRS-informaation taso on noussut
 - Panostetaan ensimmäisen IFRS-tilinpäätöksen laatuun
 - Käytetään neuvonantajia monimutkaisissa transaktioissa
 - Laaditaan riittävät analyysit mm. hankkijaosapuolen määrittämisestä ja hankintahetken arvioinnista
 - Yhtiöt ovat ajoissa proaktiivisesti yhteydessä Fivaan



Finanssivalvonnan painoalueet vuonna 2017 IFRS- valvonnassa



- Tuloksellisuuden kuvaaminen (performance)
- Rahoitusinstrumentit: vieraan ja oman pääoman ero
- Liitetiedot uusista IFRS-standardeista (IFRS 9 ja IFRS 15) ja niiden vaikutuksista tilinpäätöksiin

- Muuta huomioonotettavaa: Brexit ja sen vaikutukset tilinpäätökseen



- Esittämiseen liittyvää (IAS 1) uutta sääntelyä 1.1.2016
 - Esittämisvaatimuksia taseessa ja tuloslaskelmassa esitettävälle välisummille

IAS 1.55A ja 85 A: *Kun yhteisö esittää välisummia kappaleen 85 mukaisesti, näiden välisummien on täytettävä seuraavat vaatimukset:*

(a) ne koostuvat eristä, jotka muodostuvat IFRS-standardien mukaisesti kirjatuista ja arvostetuista rahamääristä;

(b) ne esitetään ja nimetään siten, että on selvää ja ymmärrettävää, mistä eristä välisumma muodostuu;

(c) ne ovat kaudesta toiseen johdonmukaisia kappaleen 45 mukaisesti; ja

(d) niitä ei esitetä näkyvämmiin kuin väli- ja loppusummia, joita IFRS-standardeissa vaaditaan esitettäväksi voittoa tai tappiota ja muita laajan tuloksen eriä esittävässä laskelmassa (tai esittävässä laskelmassa).
 - ESMA muistuttaa myös IAS 1.17:n vaatimuksista mm. oikeasta kuvasta ja merkityksellisyydestä
- ESMAN ohje vaihtoehtoisista tunnusluvuista
 - Ohje soveltuu tilinpäätöksen ulkopuolella esitettyihin tunnuslukuihin
 - Tunnuslukujen johdonmukainen käsittely tilinpäätöksessä ja sen ulkopuolella



- Toimintasegmenteistä annettavat tiedot
 - ESMAN muistutus: ”johdon silmin katsottuna periaate”
 - ESMAN myös muistuttaa siitä, että johdon harkinnasta tulee kertoa, kun toimintasegmenttejä on yhdistelty
- Muut laajan tuloksen erät (*OCI*)
 - ESMAN muistutus: osa OCI:n eristä voidaan siirtää tulosvaikutteiseksi myöhemmin mutta toisia ei siirretä
- IAS 33 *Osakekohtainen tulos*
 - ESMAN muistutus: laimentamaton ja laimennusvaikutuksella oikaistu osakekohtainen tulos tulee esittää samanarvoisena



- Mikäli merkitystä yhtiölle tulisi esittää liitetiedoissa:
 - Altistuminen riskeille (rahoitus-, operatiivisen ja /tai strategisen riskit) ja niiden mahdolliset vaikutukset
 - Miten yhtiön johto aikoo hallita näiden vaikutuksia
- Erityishuomio liitetietoihin liittyen maksuvalmiusriskiin ja lainojen takaisin maksuun johtuen kovenanttien rikkoutumisesta (esim. herkkyysanalyysi)
- Omaisuuserien arvostamisessa saattaa syntyä tarve uudelleenarvioida käytettyjä oletuksia
- Katso myös artikkeli ja listayhtiötilaisuuden 2015 esitys aiheesta ”Ruplan heikkenemisen vaikutuksia listayhtiöiden tilinpäätösraportointiin”

http://www.finanssivalvonta.fi/fi/Tiedotteet/Markkinat/Documents/Markkinat_1_2015.pdf

http://www.finanssivalvonta.fi/fi/Listayhtiolle/IFRS/Julkaisut/Esitykset/Documents/Fivan_li_stayhtiotilaisuus_2015_kalvot.pdf



- IFRS 9 *Rahoitusinstrumentit* – SSM-valvonta
- IFRS 15 *Myyntituotot asiakassopimuksista*
- IFRS 3 *Liiketoimintojen yhdistäminen* – yritysjärjestelyt sekä listautumiset



IFRS 15:n *Myyntituotot asiakassopimuksista* käyttöönottoon valmistautuminen

Laura Heinola, tilinpäätösasiantuntija, IFRS



FINANSSIVALVONTA
FINANSINSPEKTIONEN
FINANCIAL SUPERVISORY AUTHORITY

15.6.2016 FYVA 402.05.09C016
Julkien

Markkina- ja menettelytapavalvonta
os DJI
Hallitus / Tarkastusvaliokunta

Kysely myyntituottaja koskevan uuden IFRS-standardin käyttöönotosta

Finanssivalvonnan tehtävänä on Finanssivalvonnan annettujen lain 3 § 2 momentin 4 kohdan nojalla valvoa kansainvälisen tilinpäätösstandardien (IFRS) noudattamista. IFRS-valvonnan tavoitteena on edistää läpinäkyvän ja vertailukelpoisen taloudellisen informaation antamista markkinoille saattajan päätöksentekoa tukeksi. Tässä valvonnalla edistetään IFRS-standardin yhdenmukaista soveltamista.

Liikevaihtoluku on yksi keskeisimmistä tilinpäätöksen luvuista. IFRS 15 Myyntituotot asiakassopimuksista on merkittävä uusi standardi, jonka lähtökohdista perustuu asiakkaiden kanssa tehdäisiin sopimuksiin. Vakuutukset ovat yhtiökohtaisia ja niiden selvittäminen edellyttää yhtiöitä huolellista analyysia asiakassopimuksista ja standardin soveltamista vaihtelevin muotoin.

IFRS 15 astuu voimaan 1.1.2018 ja alottaneet Finanssivalvonnan näytelmäkäytännössä 1.1.2018 merkittävissä standardeissa.

Avustajien yhteydessä sen laadusta ja standardin käyttöönotosta otetaan huomioon.

Finanssivalvonnan näytelmäkäytännössä vastataan Finanssivalvonnan kyselyihin.

1. Pyydämme osittain uusia tai vanhoja asiakassopimuksia.

* Finanssivalvonnan tiettytötönsuhteus joulukuussa 2016 valmistuneen (lajitel 01 – 73). Tarkastusvaliokunta on lausunut 15.6.2016.

esma European Securities and Markets Authority

20 July 2016
ESMA/2016/1148

PUBLIC STATEMENT
Issues for consideration in implementing IFRS 15: Revenue from Contracts with Customers

1. The European Securities and Markets Authority (ESMA) is issuing this Public Statement in order to promote consistent application of European and more specifically that of International Financial Reporting Standard (IFRS) 15. In light of the expected impact and importance of IFRS 15, ESMA highlights the need for consistent and high-quality application of the standard and the need for transparency on its impact to users of financial statements.

ESMA is issuing this Public Statement in order to promote consistent application of European and more specifically that of International Financial Reporting Standard (IFRS) 15. In light of the expected impact and importance of IFRS 15, ESMA highlights the need for consistent and high-quality application of the standard and the need for transparency on its impact to users of financial statements.

ESMA is issuing this Public Statement in order to promote consistent application of European and more specifically that of International Financial Reporting Standard (IFRS) 15. In light of the expected impact and importance of IFRS 15, ESMA highlights the need for consistent and high-quality application of the standard and the need for transparency on its impact to users of financial statements.

Toukokuu 2014

International Financial Reporting Standard[®]

IFRS 15 Myyntituotot asiakassopimuksista

KHT media

IFRS

- IFRS 15 – Ajattelutavan muutos
- Finanssivalvonnan kysely tarkastusvaliokunnille
- ESMAn kannanotto
- Finanssivalvonnan toimenpiteitä vuonna 2017 ja esimerkkejä



- Nykyisen sääntelyn (IAS 18, IAS 11) lähtökohtana on liiketoimet (tuottolajit), eli
 - tavaroiden myynti
 - palveluiden tuottaminen
 - korot, rojalit ja osingot, jotka saadaan, kun yhteisön varoja on muiden käytössä
- IFRS 15 lähtökohtana on
 - taloudellisen hyödyn lisäys, joka toteutuu varojen lisääntymisenä tai parantumisenä taikka velkojen vähentymisenä ja johtavat oman pääoman lisäykseen
 - sopimuskohtainen sääntely



→ Siirrytään viitekehysten mukaiseen tulouttamiseen

IFRS 15:n lähtökohtana asiakassopimukset



Vaihe 1:
Tunnista
asiakassopimus

Vaihe 2:
Tunnista
suoritevelvoitteet

Vaihe 3 ja 4:
Määritä
transaktiohintaa ja
kohdista se
suoritevelvoitteille

Vaihe 5:
Kirjaa myyntituotto,
kun (tai sitä mukaa
kuin) suoritevelvoite
täyttyy

Asiakassopimus	Laite	€	Toimittaessa
	Koulutuspalvelu	€	Suorittaessa
	Huoltopalvelu	€	Suorittaessa
	Takuu	€	Kauden aikana

Asiakassopimukset yhtiökohtaisia, joten vaikutusarvio tehtävä omien asiakassopimusten perusteella

IFRS 15 sisältää enemmän ohjeistusta



Sopimusten yhdistäminen

Suoritevelvoitteet

Erotettavissa

Todennäköisin rahamäärä

Muuttuva vastike

Lupaus

Odotusarvo

Erillismyyntihinta

Kohdistukset

Uusi sopimus

Kyky ohjata

Sopimusmuutos

Alennus

Erillinen sopimus

Määräysvalta

→ Dokumentointi ja johdon harkinta lisääntyvät



Finanssivalvonnan kysely tarkastusvaliokunnille

Myyntituottoja koskevan uuden standardin käyttöönotosta



■ Kyselyn tavoite

- Arvioida listayhtiöiden valmistautumista uuteen standardiin
- Edistää standardin laadukasta käyttöönottoa Suomessa

■ Otanta

- Valittiin erikokoisia yhtiöitä eri toimialoilta – satunnaisesti
- Kysely lähetetty 30 yhtiölle

■ Kirje osoitettiin tarkastusvaliokunnille

- Ovat tärkeässä roolissa Finanssivalvonnan näkemyksen mukaan
- Tiedoksi talousjohtajalle ja päävastuulliselle tilintarkastajalle



15.6.2016

FIVA 4/02.05.09/2016

Julkinen

Markkina- ja menettelytapavalvonta

2. Miten tarkastusvaliokunta on seurannut ja seuraa yhtiön valmistumista standardin käyttöönottoon?
3. Kuinka tarkastusvaliokunta varmistuu, että yhtiöllä on käytössä riittävät voimavarat ja osaaminen standardin käyttööntämiseksi?
4. Minkälaisia vaikutuksia standardin käyttöönotolla arvioidaan olevan esimerkiksi yhtiön taloudelliseen raportointiin, asiakassopimuksiin, liiketoimintaan, prosesseihin ja järjestelmiin?
5. Onko muuta, mitä haluatte tuoda Finanssivalvonnan tietoon?

2 (2)



15.6.2016

FIVA 4/02.05.09/2016

Julkinen

Markkina- ja menettelytapavalvonta

xx Oyj
Hallitus / Tarkastusvaliokunta

1 (2)

avaa dokumentaatiota esimerkiksi ot-projektisuunnitelmasta.

Finanssivalvonnalle 16.9.2016 men-
tamiseksi yhtiötä pyydetään laatimaan
tämäan se sähköisesti osoitteeseen
halutessanne käyttää vastauksen lä-
teyttä: <https://securemail.bof.fi>

helin 010 831 5383.

Tiina Visakorpi
tomstoppa@baf.fi

Kysely myyntituottoja koskevan uuden IFRS-standardin käyttöönotosta

Finanssivalvonnan tehtävänä on Finanssivalvonasta annetun lain 3 § 2 momentin 4 kohdan nojalla valvoa kansainvälisten tilinpäätösstandardien (IFRS) noudattamista. IFRS-valvonnan tavoitteena on edistää läpinäkyvää ja vertailukelpoisen taloudellisen informaation antamista markkinoille sijoittajien päätöksenteon tueksi. Lisäksi valvonnalla edistetään IFRS-standardien yhdenmukaista soveltamista.

Liikevaihtoluku on yksi keskeisimmistä tilinpäätöksen tunnusluvuista. IFRS 15 *Myyntituotot asiakassopimuksista* on merkittävä uusi standardi, jonka lähestymistapa perustuu asiakkaiden kanssa tehtäviin sopimuksiin. Vaikutukset ovat yhtiökohtaisia ja niiden selvittäminen edellyttää yhtiöltä huolellista analyysia asiakassopimuksista ja standardin sisältämän viisi- vaiheisen mallin soveltamista niihin.

IFRS 15 astuu voimaan 1.1.2018. Finanssivalvonnan odotus on, että yhtiöt ovat jo aloittaneet valmistautumisen uuden standardin käyttöönottoon. Finanssivalvonnan näkemyksen mukaan, minkä se esitti viime vuoden lisäyhtiötilaisuudessa¹, yhtiön tarkastusvaliokunnilla on oma roolinsa näin merkittävässä standardiudistuksessa.

Arvioidakseen yhtiöiden valmistautumista uuteen standardiin ja edistääkseen sen laadukasta käyttöönottoa Finanssivalvonta tekee kyselyn standardin käyttöönotosta 30 listayhtiössä. Kyselyyn valittiin erikokoisia yhtiöitä eri toimialoilta.

Finanssivalvonasta annetun lain 18 § 1 momentin nojalla yhtiöitä pyydetään vastaamaan Finanssivalvonnan seuraaviin IFRS 15:tä koskeviin kysymyksiin.

1. Pyydämme selostamaan yhtiön suunnitelmia standardin käyttööntämiseksi yleisellä tasolla kuten esimerkiksi organisoimista, aikataulua sekä sitä, milloin yhtiö on suunnitellut antavansa yksityskohtaisempaa tietoa markkinoille standardin käyttöönotosta.

¹ Finanssivalvonnan listayhtiötilaisuus joulukuussa 2015: IFRS-ääntely: IFRS 15:n ja IFRS 9:n käyttöönottoon valmistautuminen (kalvot 57 – 73). Tarkastusvaliokunnan tärkeistä roolista kalvoilla 68. http://www.finanssivalvonta.fi/fi/tilayhtiöille/IFRS/Julkaistu/Esitykset/Documents/Fivan_listayhtiötilaisuus_2015_kalvot.pdf



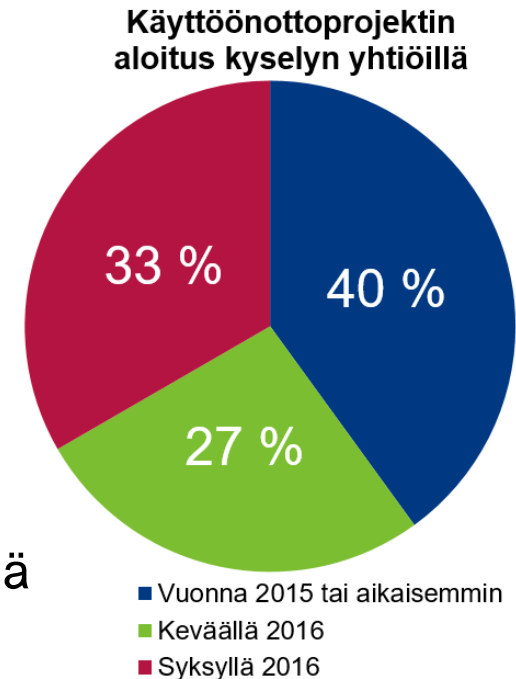
1. Pyydämme selostamaan yhtiön suunnitelmaa standardin käyttöönottamiseksi yleisellä tasolla kuten esimerkiksi organisointia, aikataulua sekä sitä, milloin yhtiö on suunnitellut antavansa yksityiskohtaisempaa tietoa markkinoille standardin käyttöönotosta.
2. Miten tarkastusvaliokunta on seurannut ja seuraa yhtiön valmistautumista standardin käyttöönottoon?
3. Kuinka tarkastusvaliokunta varmistuu, että yhtiöllä on käytössä riittävät voimavarat ja osaaminen standardin käyttöönottamiseksi?
4. Minkälaisia vaikutuksia standardin käyttöönotolla arvioidaan olevan esimerkiksi yhtiön taloudelliseen raportointiin, asiakassopimukseen, liiketoimintaan, prosesseihin ja järjestelmiin?
5. Onko muuta, mitä haluatte tuoda Finanssivalvonnan tietoon?

Kysymys 1

Suunnitelma standardin käyttöönottamiseksi



- Kolmasosa arvioi vaikutuksia **vasta** syksyllä 2016
 - Vastaavia tuloksia kansainvälisissä kyselyissä (IFRS)
- Monta perusteellista vastausta suunnitelmasta
 - Hyviä, vastauksia tukevia liitteitä, mm. projektiorganisaatio, projektisuunnitelma, konsernin sisäinen kyselylomake
- Talousjohtaja useimmiten nimetty vastuulliseksi
 - Eräissä konsernilaskennan johtaja tai erillinen projektipäällikkö
- Suurin osa ei ollut vielä päättänyt siirtymämenetelmää
- Suurin osa kertoi lisäävänsä tietoja vuoden 2016 tilinpäätökseen



- Yhtiöillä tulisi olla standardin käyttöönottoon erillinen projekti
- Syksyllä 2016 aloittaneet ovat Finanssivalvonnan mielestä myöhässä



- Organisoinnista
 - *”IFRS15-projektia ohjaa steering committee, jossa on edustettuna sekä talouden että liiketoiminnan vastuulliset johtajat. Projektioorganisaatiossa on mukana talousorganisaation vastuulliset johtajat ja asiantuntijat sekä liiketoimintojen edustajia. Lisäksi projektissa on käytetty tukena yhtiön tilintarkastajaa sekä muita ulkoisia IFRS-konsultteja.”*
- Projektista käytännössä
 - *”Yhtiö laati erillisen IFRS 15 -kyselylomakkeen, johon sisällytettiin uuden standardin pääkohdat - erilliset suoritevelvoitteet, sopimusmuutokset, muuttuvat vastikkeet, transaktiohintaa, pitkäaikaiset sopimukset sekä tuloutusajankohta. Kyseistä lomaketta käytettiin workshoppeissa keskustelun pohjana sekä analysoitujen tietojen dokumentointiin.”*
- Yksityiskohtaisemmasta tiedonannosta
 - *”Vuoden 2016 tilinpäätöksessä yhtiö tulee antamaan alustavan kuvauksen IFRS15-standardin vaikutuksista laskentaperiaatteisiin ja tilinpäätöksen esittämistapaan. Numeerisia arvioita vaikutuksista tullaan antamaan vuoden 2017 aikana, kun niiden luotettavuudesta saadaan riittävästi varmuutta.”*

Kysymys 2

Käyttöönoton seuranta



- Pääasiassa lyhyitä vastauksia
- Yli puolet projektin aloittaneista kertoo seuraavansa projektin edistymistä säännöllisesti
 - Seurannan syvyys jäi kuitenkin usein epäselväksi, koska esimerkiksi vastattu, että tarkastusvaliokunta on käsitellyt asiaa siinä ja siinä kokouksessa
 - Eräät kertoivat, että saavat käyttöönottoprojektista seurantaraportin jokaisessa kokouksessa ja siitä keskustellaan
- Vastausta tukevat liitteet autoivat Finanssivalvontaa arvioinnissa



→ Hyvissä tapauksissa tarkastusvaliokunta on ottanut asian erikseen seurattavaksi aiheeksi ja etenemisestä keskustellaan säännöllisesti



- Talousjohtaja informoi tarkastusvaliokuntaa säännöllisesti
 - *”Tarkastusvaliokunta on seurannut IFRS15 -standardin käyttöönottoa säännöllisesti sen julkaisemista alkaen konsernin talousjohtajan tarkastusvaliokunnalle esittämien katsausten perusteella (ks liitteet 2-4). Lisäksi tarkastusvaliokunnan puheenjohtajalle on annettu erillinen katsaus IFRS15-standardin ja -projektin tarkemmista yksityiskohdista tarpeen vaatiessa.”*
- Tarkastusvaliokunta on ottanut standardin käyttöönoton erikseen seurattavaksi aiheeksi
 - *”Tarkastusvaliokunta on ottanut IFRS 15 -standardiin valmistautumisen erikseen seurattavaksi aiheeksi agendalleen, ja projektin etenemisestä, havainnoista ja johtopäätöksistä raportoidaan ja keskustellaan säännöllisesti tarkastusvaliokunnan kokouksissa. Heinäkuun 2016 kokouksessa tarkastusvaliokuntaa informoitiin projektisuunnitelmasta ja -aikataulusta, käytiin läpi Finanssivalvonnasta saatu kysely ja sovittiin, että tarkastusvaliokunnan puheenjohtaja käy läpi yhtiön vastauksen kyselyyn ja allekirjoittaa sen.”*

Kysymys 3

Riittävät voimavarat ja osaaminen käyttöönotossa



- Suurin osa tarkastusvaliokunnista on arvioinut tai arvioi voimavarojen riittävyttä osana käyttöönottoprojektia
- Suurin osa yhtiöistä käyttää myös ulkopuolista osaamista
- Erällä arviointi voimavaroista ja osaamisesta delegoitu talousjohtajalle ja erät keskustelevat myös tilintarkastajan kanssa
- Henkilöstöä koulutetaan
- Osaamisen arvioinnista saatiin niukasti tietoa vastauksista



IFRS 15 on Finanssivalvonnan mielestä merkittävä osaamishaaste



- Voimavaroja arvioitu yhdessä projektiryhmän kanssa
 - *”Tarkastusvaliokunta ja projektiryhmä arvioivat analyysivaiheessa ja sen valmistuttua, tarvitaanko projektin toteuttamiseen mahdollisesti ulkopuolista asiantuntija-apua omien resurssien lisäksi. Projektissa tullaan valituilta osin hyödyntämään myös tilintarkastusyhteisön asiantuntemusta. IFRS 15:n mahdolliset järjestelmävaikutukset huomioidaan konsernissa meneillään olevissa ERP- ja prosessikehitysprojekteissa ao. projektitiimien toimesta.”*
- Voimavaroja arvioitu konkreettisesti ja tilintarkastajalla myös tärkeä rooli
 - *”Tarkastusvaliokunta on työskentelyssään perehtynyt konsernin talousorganisaation laajuuteen, resursseihin ja ammattitaitoon. Tarkastusvaliokunta saa säännönmukaisesti vuosittain ja tarvittaessa useammin katsaukseen IFRS-standardeista ja niiden vaikutuksista konsernin IFRS-tilinpäätökseen. Konsernin talousorganisaatio käyttää tarvittaessa ulkopuolisia asiantuntijoita IFRS-kysymysten selvittämisessä. Tilintarkastaja raportoi tarkastusvaliokunnalle sekä tulevista IFRS-muutoksista että siitä, kuinka yhtiö soveltaa uusia tai muuttuneita IFRS-standardeja, eikä tilintarkastaja ole huomauttanut yhtiön valitsemista käytännöistä soveltaa uusia tai muuttuneita IFRS-standardeja. Tilintarkastaja on raportoinut joulukuussa 2014 käyneensä läpi yhtiön laatimaan kartoituksen uuden IFRS-standardin vaikutuksista myyntituottojen kirjaamiskäytäntöihin, liite 5.”*

Kysymys 4

Arvioidut vaikutukset eri toimintoihin ja lukuihin



- Harva arvioi, että vaikuttaa itse liiketoimintaan
 - Eräät valmistelevat uusia sopimusmalleja
- Suurimmalla osalla jonkinlaisia vaikutuksia prosesseihin
 - Sopimuksia tulee analysoida ja seurata eri tavalla kuin aikaisemmin
- Usealla joudutaan tekemään järjestelmämuutoksia
 - Tämä nähty haasteellisena
 - Joillakin ainoastaan liitetietovaatimuksista johtuen
- Vaikutukset taloudelliseen raportointiin ovat yhtiökohtaisia
 - Määräysvallan siirtyminen johtanut erilaiseen tuloutukseen



Analyysi tulee dokumentoida riittävän yksityiskohtaisesti



- Vaikutukset asiakassopimukseen
 - *”Yhtiö käy parhaillaan läpi asiakassopimuksia ja valmistelee ohjeistusta uusien sopimusten laatimiseksi siten, että standardin mukainen tuloutus on mahdollisimman yksiselitteistä ja yhtiön koko sopimuskanta huomioon ottaen riittävän yhdenmukaista.”*
- Vaikutukset prosesseihin
 - *”IFRS15 muutosten odotetaan aiheuttavan muutoksia liiketoiminnan ja taloushallinnon prosesseihin aina sopimuskokonaisuuksien ja suoritevelvoitteiden tunnistamisesta transaktiohinnan määrittelyyn, allokointiin ja tuloutukseen.”*
- Vaikutukset järjestelmiin
 - *”Yhtiö näkee järjestelmähaasteen standardin käyttöönoton hankalimpana osa-alueena, ja pitää haasteena erityisesti sitä, ettei kaikkia standardista seuraavia muutoksia mahdollisesti pystytä implementoimaan riittävällä aikataululla järjestelmiin. Yhtiö pyrkii rakentamaan prosessit ja kontrolliympäristön siten, että standardin käyttöönotto voidaan mahdollisista järjestelmähaasteista huolimatta toteuttaa ongelmitta.”*
- Vaikutukset taloudelliseen raportointiin
 - *”IFRS 15-standardilla tulee olemaan merkittävä vaikutus yhtiön X liiketoimintaan, jossa yhtiön tulkinnan perusteella tullaan siirtymään valmistusasteen mukaiseen tuloutukseen.”*
 - *“There are changes expected in the revenue recognition method in 3-5 revenue streams, leading to changes, e.g. in the timing of revenue recognition.”*



- Noin puolet vastauksista olivat muun kuin tarkastusvaliokunnan allekirjoittamia (toimitusjohtaja tai talousjohtaja)
 - Työnjako tarkastusvaliokunnan ja toimivan johdon välillä jäi epäselväksi
 - Riippumattomuus?
Tarkastusvaliokunnan jäsen ei saa osallistua yhtiön tai sen konsernitilinpäätökseen yhdisteltävän yhteisön tai säätiön päivittäiseen johtamiseen (OYL 6 luvun 16 c §)
- Vastausten syvyys oli vaihteleva
- Monet ovat pidemmällä kuin mitä tilinpäätöstiedot 2015 antoivat ymmärtää
- Uusi standardi nähty myös positiivisena asiana
 - Tiedonkulku konsernissa tiivistyy
 - Ymmärrys eri toimintojen välillä lisääntyy
- Uuden standardin käyttöönotto on koettu työlääksi
 - Standardi vaikeaselkoinen
 - IASB/FASB Joint Transition Resource Group (TRG) -keskusteluiden seuraaminen
- Eräillä toimialakohtaista yhteistyötä

ESMAN kannanotto

IFRS 15:n käyttöönotossa huomioitavista seikoista



ESMAN kannanotto IFRS 15:n käyttöönotossa huomioitavista seikoista



Tavoite

- Tukea yhdenmukaista ja laadukasta käyttöönottoa
- Edistää käyttöönoton vaikutusten läpinäkyvää raportointia

Kohderyhmä

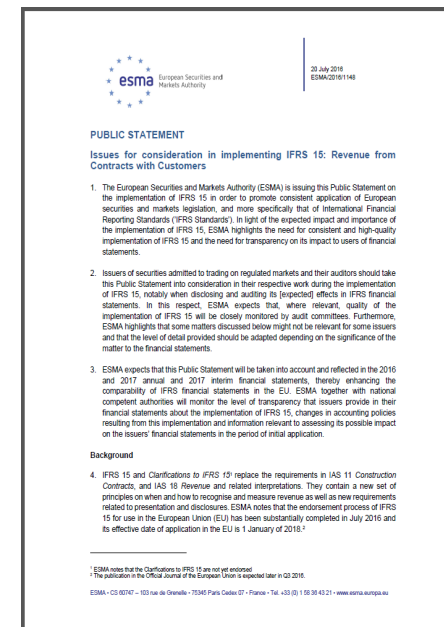
- Listayhtiöt ja tilintarkastajat
- Tarkastusvaliokuntien odotetaan seuraavan standardin käyttöönottoprosessia

Pääviesti

- Tietoja tulee esittää jo tilinpäätöksessä 2016 (IAS 8.30)
- Tilinpäätöksen käyttäjien saatava ymmärrys, miten tuleva standardi vaikuttaa yhtiöön
- Laadullista ja määrällistä tietoa

Seuraavaksi

- Esitettäviä tietoja tulisi lisätä osavuosikatsauksittain
- ESMA ja kansalliset valvojat seuraavat tilinpäätösraportointia





- Yksityiskohtainen kuvaus ja selostus siitä, kuinka IFRS 15:ttä sovelletaan eri myyntituottovirtoihin, esim.
 - suoritevelvoitteiden yksilöiminen
 - transaktiohinnan määrittäminen ja kohdistaminen
 - miten suoritevelvoitteet täytetään ja myyntituottoja kirjataan
- Selostus käyttöönoton aikataulusta, siirtymämenettelystä ja sovelletaanko käytännön apukeinoja
- Määrällistä tietoa mahdollisista vaikutuksista, mikäli tiedossa tai kohtuullisesti arvioitavissa
 - Tuloutettavasta määrästä ja/tai tuloutusajankohdasta
 - Mikäli määrällistä tietoa ei ole saatavissa → lisäselostusta vaikutusten ymmärtämiseksi



→ "Yhtiö arvioi parhaillaan standardin vaikutuksia" ei enää riitä

→ Esitettäviä tietoja tulisi lisätä vuoden 2017 osavuosisikatsauksissa



Finanssivalvonnan toimenpiteitä vuonna 2017 ja esimerkkejä



- Analyysi tulee dokumentoida riippumatta vaikutuksista
 - Finanssivalvonta voi pyytää yhtiön analyysia, esim. full review:n tai teemavalvonnan yhteydessä
- Tilinpäätös 2016
 - Avainasemassa yhtiökohtaisuus
 - European common enforcement priority (ECEP)
 - Finanssivalvonta valvoo ESMAn kannanoton noudattamista
- Tarkastusvaliokunnat saavat vielä kirjeen Finanssivalvonnalta





Esimerkkejä vuoden 2015 tilinpäätöksistä

IFRS 15 Myyntituotot asiakassopimuksista* (voimaantulo 1.1.2018). IFRS 15 korvaa nykyisen tuloutusohjeistuksen, joka sisältyy standardeihin IAS 18 Tuotot, IAS 11 Pitkäaikaisankkeet sekä näihin liittyvät tulkinnat. IFRS 15 sisältää kattavan ohjeistuksen, jonka mukaan voidaan määrittää onko tuloutus mahdollista, kuinka paljon voidaan tulouttaa ja koska voidaan tulouttaa. Alustavan vaikutusarvion perusteella on odotettavissa, että uusi standardi johtaa muutoksiin tiettyjen tuotteiden tuloutusajankohdassa johtuen uudistuneista osatuloutussäännöistä, mutta selvitystyön ollessa kesken ei vaikutuksen suuruutta ole vielä mahdollista arvioida. Uusi standardi edellyttää myös hajautetumpaa tuloutusta johtuen vaatimuksesta tulouttaa erikseen kukin erillinen toimintovelvoite. Odotettavissa on, että tällä on myös vaikutusta tuloutusajankohtaan, mutta muutoksen kokonaisvaikutusta ei voida arvioida vielä, koska mahdolliset muutokset tuloutusajankohdassa liittyen esimerkiksi kuljetuksiin, asennuksiin ja takuisiin osin kumoavat toistensa vaikutukset.

The group is still in the process of quantifying the implications of this standard, however we expect the following indicative impacts:

- Currently, the group recognises connections revenue upon performance of the connection activity. The transition to IFRS 15 will result in this revenue being deferred and recognised on a straight-line basis over the associated line/circuit contractual period. This leads to the recognition of what is known as a contract liability – a liability arising from secured revenue flows – on the balance sheet.
- Under the current accounting policy, revenue recognised in relation to equipment and mobile handsets is based on the corresponding customer charge when the asset is transferred to the customer. Generally customer premises equipment is provided for free, and mobile handsets are either provided for free or for a small upfront charge. Under IFRS 15, additional revenue will be allocated to all equipment and handsets with reference to the asset's relative standalone value within the contract, regardless of contract pricing. As a result, on adoption of IFRS 15, there will be an acceleration of revenue for these items, with a corresponding reduction in ongoing service revenue over the contract period. The difference between the current and the new

- a receivable arising from secured cash flows – on the balance sheet.
- Sales commissions and other third party acquisition costs resulting directly from securing contracts with customers are currently expensed when incurred. IFRS 15 will require these costs of acquiring contracts to be recognised as an asset when incurred, to be expensed over the associated contract period.
- IFRS 15 will also result in some contract fulfilment costs which are currently expensed at a point in time to be deferred on the balance sheet where they relate to a performance obligation which is satisfied over time.
- IFRS 15 gives far greater detail on how to account for contract modifications than current revenue standards IAS 18 and IAS 11. Changes must be accounted for either as a retrospective change (creating either a catch up or deferral of past revenues), prospectively with a reallocation of revenues amongst identified performance obligations, or prospectively as separate contracts which will not require any reallocation.
- There will be a corresponding effect on tax liabilities in relation to all of the above impacts.

The group is continuing its analysis of the expected impacts of transition to IFRS 15.

*Kyseistä standardia koskeva kysely on käynnissä. The Group has assessed that the adoption of IFRS 15 does not impact significantly its consolidated financial statements. Contracts with customers relate primarily to the delivery of manufactured products and molecules of fragrance and flavour to the agreed upon specifications and may contain additional performance obligations for certain clients such as the assignment of specific application technologies, joint market research and particular stock conditions. Most of these additional performance obligations are not distinct because they are highly dependent on the delivery of manufactured products and molecules of fragrance and flavour. Generally, the transaction price includes estimating variable consideration such as rebates granted to customers. Given the nature of the Group's long-term contracts, it is likely that the adoption of IFRS 15 will require significant judgement.

Based on the provisional assessment, IFRS 15 will have a significant impact on the timing of recognition of revenue on individual long-term contracts, most particularly in the Civil Aerospace business, although this impact is likely to be significantly reduced at a Group level when all long-term contracts (with different start and end dates) are combined. The key areas of judgement are: (i) whether contractual aftermarket rights can continue to be recognised; (ii) whether OE and TotalCare contracts can be linked for accounting purposes; and (iii) how performance should be measured on TotalCare contracts. The Group will continue to assess the impact during 2016 and also consider the interpretations of other aerospace and defence companies.

Esimerkki tilinpäätöksen liitteestä



The Group's preliminary unaudited assessment of the key requirements is set out below:

Key requirements	Impact																			
<p>Bundled offerings IFRS 15 requires entities to allocate revenue to performance obligations based on the standalone selling price of a good or service in a bundle of goods and services. A performance obligation is a promise in a contract to transfer a distinct good or service to a customer.</p> <p>Revenue is recognised when a customer obtains control of the good or service. Customers obtain control when they have the ability to direct the use of and obtain the benefits from the good or service.</p>	<p>Postpaid and prepaid products with multiple deliverables are defined as multiple element (or bundled) arrangements. Postpaid products typically include the sale of a handset and a service contract; and prepaid products include a subscriber identification module (SIM) card and airtime.</p> <p>During 2014, the Group resolved to change its accounting policy in recognising revenue relating to bundled arrangements from applying the residual value method to the relative fair value method. In applying the relative fair value method, the consideration received or receivable is allocated to each of the elements (delivered and undelivered) in the transaction according to their standalone selling prices, resulting in the proportionate allocation of any discount to all elements in the bundle.</p> <p>The new accounting policy aligns the Group's policy more closely with the requirements of IFRS 15.</p>																			
<p>Contract changes IFRS 15 requires entities to account for contract modifications as cancellations of the old contracts and the creation of new contracts where additional distinct goods or services are provided at prices that do not reflect the standalone selling prices of those goods or services.</p>	<p>Service contracts may be upgraded or downgraded by customers which will typically result in the cancellation of the old contract and the creation of a new contract. Contract changes are significant in MTN South Africa and to a lesser extent in MTN Cyprus.</p> <p>The requirement has been implemented as part of the Group's policy change in recognising revenue relating to bundled arrangements as discussed above.</p>																			
<p>Significant financing component IFRS 15 requires entities to adjust the promised amount of consideration to reflect the time value of money if the contract has a significant financing component.</p> <p>Factors to consider when determining whether a contract has a significant financing component include, but are not limited to:</p> <ul style="list-style-type: none"> the expected length of time between when the entity transfers the promised goods or services to the customer and when the customer pays for those goods or services; whether the amount of consideration would differ substantially if the customer paid in cash promptly in accordance with typical credit terms in the industry and jurisdiction; and the interest rate in the contract and prevailing interest rates in the relevant market. 	<table border="1"> <thead> <tr> <th rowspan="2"></th> <th colspan="4">Impact (low \downarrow, medium \uparrow, high $\uparrow\uparrow$)</th> </tr> <tr> <th>Financial</th> <th>Systems</th> <th>Administration</th> <th>Overall</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>Postpaid products</td> <td>\uparrow</td> <td>$\uparrow\uparrow$</td> <td>$\uparrow\uparrow$</td> <td>$\uparrow\uparrow$</td> </tr> <tr> <td>Prepaid products</td> <td>N/A</td> <td>N/A</td> <td>N/A</td> <td>N/A</td> </tr> </tbody> </table> <p>N/A – not applicable.</p> <p>This requirement is expected to have a significant impact on the Group's postpaid subscriber base where devices are sold with long-term service contracts mainly within MTN South Africa and to a lesser extent, in MTN Cyprus.</p> <p>If possible, the Group will elect the practical expedient not to adjust the promised amount of consideration for the effects of a significant financing component if it is expected, at contract inception, that the period between when the entity transfers a promised good or service to a customer and when the customer pays for that good or service will be one year or less.</p>		Impact (low \downarrow , medium \uparrow , high $\uparrow\uparrow$)				Financial	Systems	Administration	Overall	Postpaid products	\uparrow	$\uparrow\uparrow$	$\uparrow\uparrow$	$\uparrow\uparrow$	Prepaid products	N/A	N/A	N/A	N/A
	Impact (low \downarrow , medium \uparrow , high $\uparrow\uparrow$)																			
	Financial	Systems	Administration	Overall																
Postpaid products	\uparrow	$\uparrow\uparrow$	$\uparrow\uparrow$	$\uparrow\uparrow$																
Prepaid products	N/A	N/A	N/A	N/A																

Key requirements
<p>Contract acquisition costs IFRS 15 requires an entity to recognise as an asset the incremental costs of obtaining a contract with a customer if the entity expects to recover those costs.</p> <p>The incremental costs of obtaining a contract are those costs that an entity would not have incurred if the contract had not been obtained. All other contract acquisition costs incurred regardless of whether a contract was obtained are recognised as expenses.</p> <p>Contract costs recognised as an asset are amortised on a systematic basis consistent with the pattern of transfer of the goods or services to which the asset relates. In some cases, the asset may relate to goods or services to be provided in future anticipated contracts (for example, service to be provided to a customer in the future if the customer chooses to renew an existing contract).</p>
<p>Breakage IFRS 15 requires that when a breakage percentage (services that expire) is expected, revenue should be grossed up to take account of units of service that will be forfeited.</p>
<p>Loyalty awards IFRS 15 requires that loyalty awards be recognised as separate performance obligations and that revenue be allocated to awards relative to the fair value of the awards and other performance obligations. Revenue allocated to the loyalty awards should be recognised when the future goods or services are transferred or when the awards expire.</p>

Impact																			
<p>The Group's current accounting policy is to expense contract acquisition costs when incurred.</p> <p>The Group will elect the practical expedient permitted by IFRS 15 to expense incremental costs of obtaining a contract when incurred if the amortisation period would be one year or less.</p> <table border="1"> <thead> <tr> <th rowspan="2"></th> <th colspan="4">Impact (low \downarrow, medium \uparrow, high $\uparrow\uparrow$)</th> </tr> <tr> <th>Financial</th> <th>Systems</th> <th>Administration</th> <th>Overall</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>Postpaid products</td> <td>\uparrow</td> <td>$\uparrow\uparrow$</td> <td>$\uparrow\uparrow$</td> <td>\uparrow</td> </tr> <tr> <td>Prepaid products</td> <td>\downarrow</td> <td>\downarrow</td> <td>\downarrow</td> <td>\downarrow</td> </tr> </tbody> </table> <p>The requirement is expected to have a significant impact on long-term postpaid contracts, mainly within MTN South Africa and to a lesser extent, in MTN Cyprus. Significant system development will be required to identify, track and amortise contract acquisition costs over the contract period or estimated customer life.</p> <p>No significant impact is expected within the Group's prepaid environment as the prepaid service lifecycle is typically less than one year.</p>		Impact (low \downarrow , medium \uparrow , high $\uparrow\uparrow$)				Financial	Systems	Administration	Overall	Postpaid products	\uparrow	$\uparrow\uparrow$	$\uparrow\uparrow$	\uparrow	Prepaid products	\downarrow	\downarrow	\downarrow	\downarrow
		Impact (low \downarrow , medium \uparrow , high $\uparrow\uparrow$)																	
	Financial	Systems	Administration	Overall															
Postpaid products	\uparrow	$\uparrow\uparrow$	$\uparrow\uparrow$	\uparrow															
Prepaid products	\downarrow	\downarrow	\downarrow	\downarrow															
<table border="1"> <thead> <tr> <th rowspan="2"></th> <th colspan="4">Impact (low \downarrow, medium \uparrow, high $\uparrow\uparrow$)</th> </tr> <tr> <th>Financial</th> <th>Systems</th> <th>Administration</th> <th>Overall</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>Postpaid products</td> <td>\downarrow</td> <td>\downarrow</td> <td>\downarrow</td> <td>\downarrow</td> </tr> <tr> <td>Prepaid products</td> <td>\downarrow</td> <td>\downarrow</td> <td>\downarrow</td> <td>\downarrow</td> </tr> </tbody> </table> <p>This requirement is not expected to result in a significant change in the financial results of the Group.</p>		Impact (low \downarrow , medium \uparrow , high $\uparrow\uparrow$)				Financial	Systems	Administration	Overall	Postpaid products	\downarrow	\downarrow	\downarrow	\downarrow	Prepaid products	\downarrow	\downarrow	\downarrow	\downarrow
		Impact (low \downarrow , medium \uparrow , high $\uparrow\uparrow$)																	
	Financial	Systems	Administration	Overall															
Postpaid products	\downarrow	\downarrow	\downarrow	\downarrow															
Prepaid products	\downarrow	\downarrow	\downarrow	\downarrow															

<p>The Group's current accounting policy is to recognise reward points as separately identifiable components of the initial sale transaction by allocating revenue to the reward points such that the reward points are initially recognised as deferred income at their fair value.</p> <table border="1"> <thead> <tr> <th rowspan="2"></th> <th colspan="4">Impact (low \downarrow, medium \uparrow, high $\uparrow\uparrow$)</th> </tr> <tr> <th>Financial</th> <th>Systems</th> <th>Administration</th> <th>Overall</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>Postpaid products</td> <td>\downarrow</td> <td>\uparrow</td> <td>\uparrow</td> <td>\downarrow</td> </tr> <tr> <td>Prepaid products</td> <td>\downarrow</td> <td>\uparrow</td> <td>\uparrow</td> <td>\downarrow</td> </tr> </tbody> </table> <p>This requirement is not expected to result in a significant change in the financial results of the Group.</p>		Impact (low \downarrow , medium \uparrow , high $\uparrow\uparrow$)				Financial	Systems	Administration	Overall	Postpaid products	\downarrow	\uparrow	\uparrow	\downarrow	Prepaid products	\downarrow	\uparrow	\uparrow	\downarrow
		Impact (low \downarrow , medium \uparrow , high $\uparrow\uparrow$)																	
	Financial	Systems	Administration	Overall															
Postpaid products	\downarrow	\uparrow	\uparrow	\downarrow															
Prepaid products	\downarrow	\uparrow	\uparrow	\downarrow															



Rolls-Royce holds Capital Markets Day: expectations for 2016 unchanged, good progress with transformation programme and planned update of strategic priorities underway

Wednesday, 16 November 2016

IFRS 15 update

In addition, a breakout session on IFRS 15 will provide further detail on implementation of the new accounting standard, and an additional opportunity for analysts and investors to explore some of the new standard's implications for Rolls-Royce.

Using 2015 as an example, the team evaluated how the standard would have changed revenue and profit for Civil Aerospace if it had been applied to that year:

- Cumulative profit and cash flow recognised over the life cycle of a product is not changed by the new standard
- Changes to the timing of revenue and profit recognition:
 - Original Equipment: to more closely reflect the cash received on original equipment sales
 - Aftermarket: to reflect the timing of actual work done to provide aftermarket services, irrespective of the commercial value of implicit performance commitments (this new aftermarket approach is known as the 'input' method)
- Changes result in adverse notional adjustments to Civil Aerospace revenues and operating profit in 2015 of £0.7bn for original equipment (OE) sales and £0.2bn for aftermarket (AM)

- Drivers of change in revenue and profit largely led by:
 - Elimination of linked profit on OE accounting
 - Removal of the 'capitalisation' of linked and unlinked engine losses and adjustments in both OE and AM accounting for the related 'depreciation'
 - Reduction in the magnitude of beneficial long-term contract accounting adjustments
 - When applied to CorporateCare® service packages in business aviation, the input method required by the new standard also has an adverse effect on the timing of AM revenue and profit recognition (included in the above notional adjustments)
- From a balance sheet perspective, if IFRS 15 had been applied to the 2015 closing TotalCare® net asset and Capitalised Aftermarket Rights balances then approximately £3.5bn of transition adjustments (before tax) would have been applied to reduce shareholder reserves

The new standard will be adopted in 2018. The 2017 reported results, which will be initially prepared and reported under existing standards, will be restated in the 2018 results to reflect the changes introduced in the new standard.

Commenting on IFRS 15, David Smith added: "The new standard provides a number of benefits to the business. As it brings profit performance for OE more in line with cash generation, it will put a sharper focus on improving productivity across our manufacturing activities. At the same time, the change to aftermarket accounting, particularly in Civil Aerospace, reinforces our focus on cash flows, as we look to improve further our strong reputation for customer service by maximising engine availability while minimising cost."

Talking more widely, David Smith added: "As set out in November last year, we are committed to improving disclosure and transparency and will continue to work with our different stakeholders to ensure they understand the detail of these accounting changes. We remain committed to a robust financial policy, focused on maintaining a strong investment-grade credit rating."



Epävarmat veropositiot (Uncertain Tax Positions)

Laura Heinola, tilinpäätösasiantuntija, IFRS



- Taustaa
- Luonnos IFRIC-tulkinnasta *Uncertainty over Income Tax Treatments*
- Finanssivalvonnan kartoitus
- Yhteenveto, esimerkkejä ja lisätietoja



- Verolainsäädäntö
 - Maakohtaista
 - Lainsäädäntö voi muuttua
 - Tulkinnat voivat muuttua
- Epävarmuus
 - Soveltamisessa
 - Verottajan tai tuomioistuimen lopullisesta päätöksestä
 - Lopputuloksen ajankohdasta



→ Epävarmat veropositiot vaativat johdon harkintaa
→ Arvioihin liittyy epävarmuustekijöitä



Taustaa – IAS 12 vs. IAS 37

■ IAS 12:n mukainen arvostaminen

Tarkasteltavana olevan kauden ja aikaisempien kausien verotettavaan tuloon perustuvat verovelat (tai -saamiset) on kirjattava määrään, joka odotetaan suoritettavan veronsaajalle (tai saatavan siltä hyvityksenä), ja ne määritetään käyttäen niitä verokantoja (ja verolakeja), joista on säädetty tai jotka on käytännössä hyväksytty raportointikauden päättymispäivään mennessä. (IAS 12.46)

■ IAS 12:n viittaus IAS 37:ään

Yhteisö ilmoittaa mahdolliset veroihin liittyvät ehdolliset velat ja varat IAS 37:n Varaukset, ehdolliset velat ja ehdolliset varat mukaisesti. (IAS 12.88)



■ IAS 37:n soveltamisala

Kun jossakin muussa standardissa käsitellään tietyn tyyppisiä varauksia, ehdollisia velkoja tai ehdollisia varoja, yhteisö soveltaa tämän standardin sijasta kyseistä standardia. Joitakin varaustyyppisiä käsitellään esimerkiksi standardeissa, jotka koskevat: (b) tuloveroja (ks. IAS 12 Tuloverot).

→ IAS 12 ei ota kantaa siihen, miten epävarmuus tulee huomioida

→ IAS 12:n mukaan veroihin liittyvät ehdolliset erät ilmoitetaan IAS 37:n mukaisesti

→ IAS 37 ei koske tuloveroihin liittyviä varauksia

Tämänhetkisen tulkintaluonnoksen sisältö



- An entity shall determine whether each uncertain tax treatment should be considered separately or collectively
- An entity shall assume that the taxation authority will examine and has full knowledge
- Determination of taxable profit (tax loss), tax bases, unused tax losses, unused tax credits and tax rates
 1. **Probable or not probable?**
 2. **The most likely amount or the expected value?**
- Consideration of changes in facts and circumstances
- Disclosures
- Application Guidance & Illustrative Examples



→ Lopullinen tulkinta on näillä näkymin tulossa vuonna 2017



- Kartoituksessa 30 listayhtiötä
 - pääasiassa suuria
- Vuoden 2015 tilinpäätöstiedot
- Kartoitukset kattamat tiedot
 - Toimintakertomus
 - Laatimisperiaate
 - Johdon harkinta ja arviot
 - Tuloverot liitetieto
 - Varaukset liitetieto
 - Vastuut ja oikeudenkäynnit liitetieto



Tavoitteena arvioida epävarmoista veropositioista esitettyjä tietoja sekä sitä, onko epäyhtenäistä soveltamista



- Joillakin toimintakertomuksessa tilinpäätöstä yksityiskohtaisempaa ja ajantasaisempaa tietoa
- Harvalla laatimisperiaate epävarmoista veropositioista
- Joillakin maininta, että epävarmoihin veropositioihin liittyy johdon harkintaa ja arvioita, mutta harvoin yksityiskohtaista tietoa
- Tuloverot-liitetiedosta ei aina käynyt ilmi epävarma veropositio
- Eräissä tapauksissa kerrotaan varauksesta, mutta arvostusperiaate jää epäselväksi
- Eräissä tapauksissa epävarma veropositio kävi ilmi oikeudenkäyntejä koskevien tietojen yhteydestä

→ Selvä kokonaiskuva epävarmasta veropositioista jäi usein saamatta
→ Viitteitä epäyhtenäisestä soveltamisesta



- IFRIC-tulkintaan voi jo valmistautua
- Kokonaisuuden ymmärtäminen tärkeää
- Johdon harkinta (IAS 1.122)
- Arvioihin liittyvät epävarmuustekijät (IAS 1.125)





■ Tuloverot laatimisperiaatteessa

Konserni arvioi kausittain veroilmoituksissa otettuja näkemyksiä tilanteissa, joissa sovellettavaan verolainsäädäntöön liittyy tulkinnanvaraisuutta. Tarvittaessa kirjattuja määriä oikaistaan vastaamaan odotettavia veroviranomaisille maksettavaksi tulevia määriä. Tuloveroista, joihin liittyy epävarmuutta, kirjataan tuloverovelka, jos on todennäköisempää, että tietyt veronäkemykset tullaan haastamaan eikä niitä tulla täysin hyväksymään verotarkastuksissa. Kirjatut määrät perustuvat arvioon tulevista maksuista tilinpäätöspäivänä.

■ Tuloverot liitetiedossa

milj. EUR	2015	2014	2013
Tuloverot aikaisemmilta tilikausilta	6	-14	1
Tuloverovelkojen, joihin liittyy epävarmuutta, nettolasku/-nousu	4	-	-13

Tuloverovelat ja -saamiset sisältävät nettona 394 miljoonaa euroa (387 miljoonaa euroa vuonna 2014) sellaisia tuloverovelkoja, joihin liittyy epävarmuutta. Näiden erien käytön ajoitusta ei niiden luonteen vuoksi pystytä määrittämään.

Joissakin konserniyhtiöissä on meneillään aikaisempia vuosia koskevia paikallisia verotarkastuksia. Konsernin liiketoiminta ja sijoitukset erityisesti kehittyvien markkinoiden maissa saattavat aiheuttaa epävarmuutta, kuten epäsuotuisaa tai ennakoimatonta verokohtelua. Verokulun tai -hyödyn määrittämiseksi vaaditaan osittain arviointia sekä johdon harkintaa. Vaikka johdon käsitys on, että verotarkastukset eivät tule aiheuttamaan mitään merkittäviä lisäveroja sen lisäksi, mitä jo on varattu, lopputulos tai todelliset kustannukset voivat merkittävästi erota alun perin arvioidusta.

Vuonna 2013 Intian veroviranomaiset käynnistivät tarkastuksen, joka koskee Nokia India Private Limitedin Nokia Oyj:lle maksamien käyttöjärjestelmäohjelmistojen lähdeverotusta. Myöhemmin viranomaiset laajensivat tarkastuksen koskemaan muita asiaan liittyviä veroaikutuksia ja toimittivat jälkiverotuksia. Oikeusprosessi ja asian käsittely ovat vielä kesken. Konserni on kiistänyt kaikki syytökset ja puolustaa edelleen itseään oikeudenkäynneissä Intiassa sekä Intian että kansainvälisen lainsäädännön puitteissa, toimien hyvässä yhteistyössä viranomaisten kanssa.

Lähde: Nokia Oyj, tilinpäätös 2015

Esimerkki US GAAP tilinpäätöstiedoista

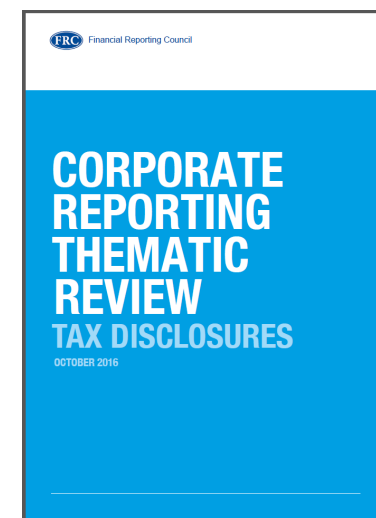
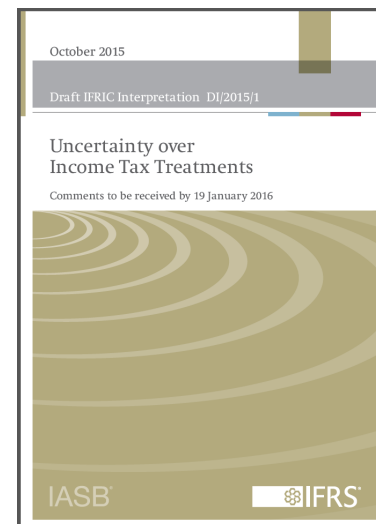


In the fourth quarter of 2010, we received an appeal from the Finnish Tax Authority challenging certain interest expense deductions claimed by Nasdaq in Finland for the year 2008. The appeal also demanded certain penalties be paid with regard to the company's tax return filing position. In October 2012, the Finnish Appeals Board disagreed with the company's tax return filing position for years 2009 through 2011, even though the tax return position with respect to this deduction was previously reviewed and approved by the Finnish Tax Authority. In June 2014, the Finnish Administrative Court also disagreed with the company's tax return filing position for these years. We have appealed this ruling to the Finnish Supreme Administrative Court and expect to receive a favorable decision. Through December 31, 2015, we have recorded tax benefits of \$29 million associated with this filing position. We have paid \$40 million to the Finnish tax authorities, which include \$ 11 million in interest and penalties. We expect the Finnish Supreme Administrative Court to agree with our position, which would result in an expected refund to Nasdaq of \$35 million, which reflects the impact of foreign currency translation. If the Finnish Supreme Administrative Court disagrees with our position, we would record tax expense of \$3 5 million, or \$0.21 per diluted share.

Lähde: Nasdaq Inc., Form 10-K for the fiscal year ended December 31, 2015



- Luonnos IFRIC-tulkinnasta *Uncertainty over Income Tax Treatments* DI/2015/1
http://www.ifrs.org/Current-Projects/IASB-Projects/IAS-12-Measurement-income-tax-uncertain-tax-position/Draft-Interpretation-October-2015/Documents/ED_IFRIC_UncertaintyOverIncomeTaxTreatments.pdf
- IASB:n projektisivu *Measurement of income tax on uncertain tax positions*
<http://www.ifrs.org/Current-Projects/IASB-Projects/IAS-12-Measurement-income-tax-uncertain-tax-position/Pages/Home.aspx>
- FRC:n raportti *Corporate Reporting Thematic Review: Tax disclosures* (lokakuu 2016)
<https://www.frc.org.uk/Our-Work/Publications/Corporate-Reporting-Review/Corporate-Reporting-Thematic-Review-Tax-Disclosur.pdf>



Uudistuva tilinpäätössäätely

Virpi Haaramo, johtava tilinpäätösasiantuntija





- Ajankohtaista IFRS 9:n *Rahoitusinstrumentit* käyttöönotosta
 - ESMA:n kannanotto IFRS 9:n käyttöönotosta
 - Finanssivalvonnan IFRS 9 -hankkeesta
- Sääntelykatsaus
 - IFRS 16 *Vuokrasopimukset* voimaan 1.1.2019
 - IASB:n agenda 2017–2021
 - Kirjanpitolain muutokset eduskunnassa





Ajankohtaista IFRS 9:n käyttöönotosta

ESMAN kannanotto IFRS 9:n Rahoitusinstrumentit käyttöönotosta (1/3)



- Tavoitteena IFRS 9:n yhdenmukainen ja laadukas käyttöönotto - avoin informaatio käyttäjille
- Tarkoitettu liikkeeseenlaskijoille ja tilintarkastajille, kiinnitetään myös tarkastusvaliokuntien huomio standardin käyttöönoton seurantaan
- Tietoja vuoden 2016 tilinpäätöksessä sekä vuoden 2017 osavuosi-katsauksissa ja tilinpäätöksessä
 - liiketoimintamallin mukaisen rahoitusvarojen luokittelun
 - uuden arvonalentumismallin käyttöönoton
 - suojauslaskentamenettelyjen muutoksien
 - vakuutustoiminnassa sovellettavan IFRS 9:n käyttöönototavan vaikutuksista.



ESMAN kannanotto IFRS 9:n *Rahoitusinstrumentit* käyttöönotosta (2/3)



- Kun julkaistun IFRS 9 soveltaminen alkaa 1.1.2018, on tilinpäätöksessä esitettävä (IAS 8.30)
 - Tämä seikka
 - Informaatio, jolla on merkitystä arvioitaessa IFRS 9:n käyttöönoton vaikutusta tilinpäätökseen kaudella, jolla sitä sovelletaan ensimmäistä kertaa
- Kun IFRS 9:n käyttöönotto etenee, voidaan siitä antaa enemmän yhtiökohtaisempaa laadullista ja määrällistä tietoa
- Annettavat tiedot ovat riippuvaisia täytäntöönpanoprosessin kompleksisuudesta, arvioitavista vaikutuksista ja järjestelmien muutoksista
- Laatimisperiaatteista ja niiden muutosten vaikutuksista voidaan kertoa jo ennen vuoden 2017 tilinpäätöstä
 - Vaikka 31.12.2017 rahoitusvaroja sisältävät portfoliot ja vallitsevat olosuhteet eivät täysin tiedossa
- Mikäli vaikutuksen odotetaan olevan merkittävä, ESMA odottaa - kannanoton mukaisesti - liikkeeseenlaskijoiden kertovan siitä
- Lisäksi vaikutuksia riskien hallintaan ja vaihtoehtoiisiin tunnuslukuihin (APM) ja vakavaraisuuteen olisi hyvä selostaa

ESMAN kannanotto IFRS 9:n *Rahoitusinstrumentit* käyttöönotosta – Rahoituslaitokset (3/3)



- Tietoja vaikutuksista myös riskien hallintaan ja IT-järjestelmiin
- Tietoja uuden arvonalentumismallin soveltamisessa käytettävästä johdon harkinnasta, arvioista ja oletuksista
 - Näiden hallinnollisiin päätöksiin kiinnitettävä huomiota
- Kannanotto sisältää myös viittaukset
 - Tulkintakomitealle IFRS IC:lle lähetettyihin kysymyksiin koskien luokittelua
 - IFRS Transition Resource Group for Impairment of Financial Instruments (ITG) -ryhmän työhön
 - EBA:n tulevaan ohjeistukseen koskien uuden arvonalentumismallin vaatimusten soveltamista
- Koska IFRS 9:n mukainen odotettuihin luottotappioihin perustuva malli poikkeaa vakavaraisuuden vastaavasta mallista, tulee näiden mallien erot tunnistaa huolella
- Esimerkkejä esitettävistä tiedoista vuoden 2016 tilinpäätöksessä sekä vuoden 2017 osavuosikatsauksissa ja tilinpäätöksessä

Finanssivalvonnan IFRS 9 -hanke





Listayhtiöiden tilinpäätösten oikeellisuus ja laadukkaat liitetiedot

- ESMA:n työ yhtenäisen soveltamisen edistämiseksi
- Kaksivaiheinen valvottavien seuranta

Arvon alentumiset:
IFRS 9:n ja
vakavaraisuus-
vaatimusten erot

Taloudelliset vaikutukset – arviointi

- Myös EBA, EKP
- Kaksivaiheinen valvottavien seuranta

Tilintarkastus-
yhteisöt

Muut vaikutukset

- FINREP
- Kansallinen tilinpäätössääntely

FSB (EDTF)
BIS
IAIS
IAASB



- Pankkien ensimmäisen vaiheen kyselyn vastaukset analysoitu
 - Vuoden 2015 tilinpäätöksissä esitetyt tiedot niukkoja
 - Toisen vaiheen suunnittelu menossa
- Vakuutusyhtiöt konglomeraateissa
 - IASB on antanut IFRS 4:n *Vakuutus sopimukset* muutokset, jotka liittyvät IFRS 9:n käyttöönottoon vakuutustoiminnassa (syyskuu 2016)
 - Toisen vaiheen yhteydessä lisäkysymykset konglomeraateille
- Listatut sijoituspalveluyritykset
 - Ensimmäisen vaiheen kysely lähetetty
- Muut listayhtiöt
 - Arvio keskeisimmistä vaikutuksista laadittu





- Euroopan valvojen työ
 - ESMA:n kannanotto IFRS 9:n *Rahoitusinstrumentit* käyttöönotosta annettavista tiedoista, julkistettu 10.11.2016
 - EBA:n vaikuttavuusarvioinnit, 1. vaiheen kyselyn raportti julkaistu 10.11.2016.
<http://www.eba.europa.eu/-/eba-provides-its-views-on-the-implementation-of-ifs-9-and-its-impact-on-banks-across-the-eu>
- EBA:n ohje uuden arvonalentumismallin soveltamisesta
 - *Guidelines on credit risk management practices and accounting for expected credit losses*
 - Lausuntoaika päättyi 26.10.2016
- Pohjoismaisilla valvojilla IFRS 9 -palaverit
- Kansallinen pankkien tilinpäätössääntely
 - Luottolaitoslakiin tarvittavat muutokset -viranomaistyöryhmä VM:n vetämänä



Sääntelykatsaus





- EFRAG valmistelee neuvoa komissiolle
- Luonnos neuvoksi komissiolle julkaistiin 12.10.2016 ja sen konsultaatio päättyy 8.12.2016
- Myös ESMA antaa kirjallisen lausunnon ja toteaa lausunnossaan
 - IFRS 16 on sijoittajan suojan näkökulmasta merkittävästi parempi kuin nykyinen IAS 17
 - Näistä sopimuksista annettavien tietojen läpinäkyvyys nousee
 - Edistää osaltaan myös rahoituksellista vakautta
- Fivan odotukset IFRS 16 *Vuokrasopimukset* käyttöönotolle
 - Tarkastusvaliokunnalle viedään tietoa standardin käyttöönoton edistymisestä ja vaikutuksista
 - IFRS 16 käyttöönoton dokumentointi
 - Tukee vaatimusten noudattamista
 - Olennaisuuden taso, jota käytetty arvioitaessa muutosten vaikutuksia
 - Julkistettavien laatimisperiaatteiden taustalla



Ensin valmiiksi

- Käsitteellinen viitekehys
- IFRS 17 Vakuutus sopimukset (odotettavissa 3/2017, mutta H1/2017 mahdollinen)

Parempi viestintä

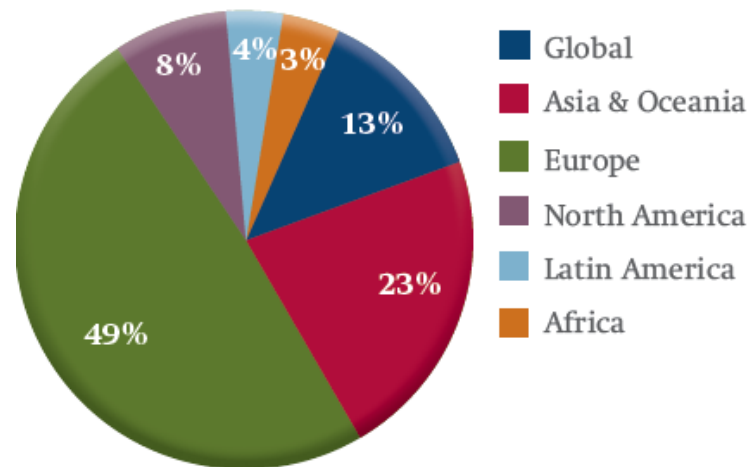
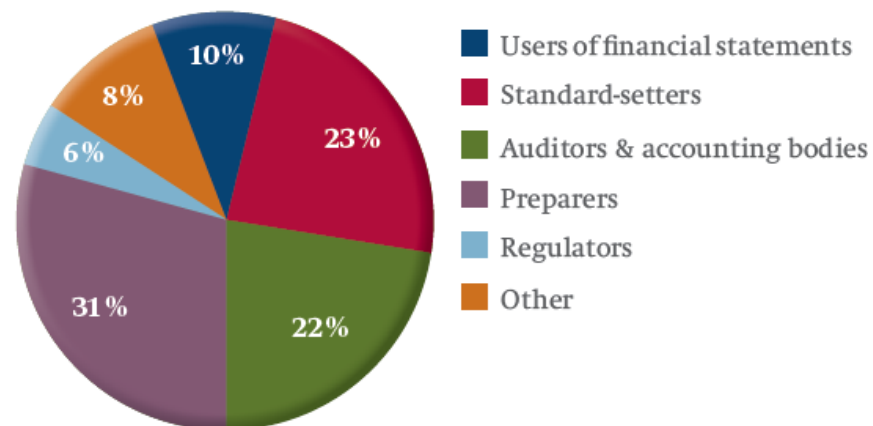
- Nostaa raportoinnin viestinnällistä vaikuttavuutta
 - Tilinpäätöslaskelmat
 - Tuloksellisuus
 - Välisummat
 - Vaihtoehtoiset tunnusluvut
 - Liitetietoja koskevat periaatteet (DP H1/2017)
 - Olennaisuuskäsite käytännössä (lopullinen H1/2017)

Täytäntöönpanon tuki

- Lisätä ohjeistusta, tulkintojen valmistelua, opiskelumateriaalia

Harkitut tutkimushankkeet

Agendakonsultaatioon vastanneet, n=119



Lähde: IASB



- Finanssivalvonta esitti listayhtiötilaisuudessa 2015 havaintojaan liitetietoihin liittyvistä puutteista tai virheistä.
http://www.finanssivalvonta.fi/fi/Listayhtiolle/IFRS/Julkaisut/Esitykset/Documents/Fivan_listayhtiötilaisuus_2015_kalvot.pdf
- Liitetietojen valvonnasta kerrotaan Markkinat-tiedotteessa 4/2016
http://www.finanssivalvonta.fi/fi/Tiedotteet/Markkinat/Documents/Markkinat_4_2016.pdf



- Tilinpäätöksen oikea ja riittävä kuva
 - Tilinpäätöksen yksin tulee antaa oikea ja riittävä kuva
 - HE: Toimintakertomus poistettu oikean ja riittävän kuvan vaatimuksesta, mutta kansallista lisäsääntelyä sisällytetty
- Tilinpäätösdirektiivin mukaan toimintakertomuksessa tulee olla oikean kuvan antava selostus
 - HE ei ehdottanut direktiivin muotoilua, vaan toimintakertomuksen osalta sääntely jäi ennalleen
- Finanssivalvonta on painottanut lausunnoissaan, että kirjanpitolakiin tulisi implementoida tilinpäätösdirektiivin mukaisesti toimintakertomusta koskeva tavoite
- Selvitys muista kuin taloudellisista tiedoista
 - Tilinpäätösdirektiivin muutos
 - Uusi kirjanpitolain luku 3a
 - Yleisen edun kannalta merkittävä yhteisö, jonka koko tilikauden aikana on keskimäärin yli 500 hlöä
 - Sisällytetään toimintakertomukseen, sovelletaan ensimmäistä kertaa vuoden 2017 tilinpäätökseen

Kahvitauko

- Ohjelma jatkuu klo 11.00





Uudistunut tilintarkastussäätely Finanssivalvonnan tehtävien näkökulmasta sekä uudet tilintarkastuskertomukset

Anu Tanner, tilintarkastusasiantuntija



- Finanssivalvonnan tehtävänä valvoa tilintarkastajia
 - Finanssivalvonnalla on reagoivan valvonnan valvontavaltuudet (FivaL 1:3 § 2 mom. 7 b)-kohta)
 - Finanssivalvonnalla on oikeus saada tietoja tilintarkastajalta (FivaL 3:19 § 1 ja 4 mom.)
- Finanssivalvonnan ja tilintarkastajan vuoropuheluelvoite
 - Koskee finanssivalvojia sekä luottolaitosten ja vakuutusyhtiöiden tilintarkastajia (EU-tilintarkastusasetus Artikla 12(2))
 - Vuoropuhelua tulee käydä kahdenkeskisesti ja säännöllisesti
 - Euroopan pankkivalvontaviranomainen (EBA) on julkaissut vuoropuhelua koskevan ohjeen
 - Ohjeen tarkoitus on tehostaa vakavaraisuusvalvontaa ja parantaa tilintarkastuksen laatua finanssisektorilla



- Tilintarkastajan ilmoitusvelvollisuus (Duty to report)
 - Koskee nykyisin myös listayhtiöiden tilintarkastajia (EU-tilintarkastusasetus Artikla 12)
 - Ilmoitus Finanssivalvonnalle, kun esim. yhtiön toiminnan jatkuvuuteen liittyy olennaisia uhkatekijöitä tai kun tilintarkastaja harkitsee antavansa mukautetun tilintarkastuskertomuksen
- Sääntöjenvastaisuuksista ilmoittaminen
 - Koskee PIE-yhteisöjen* tilintarkastajia (EU-tilintarkastusasetus Artikla 7)
 - Jos tilintarkastaja epäilee tai sillä on perustellut syyt epäillä sääntöjenvastaisuuksia, tilintarkastajan on ilmoitettava asiasta yhtiölle ja pyydettävä yhtiötä toteuttamaan asianmukaiset toimenpiteet
 - Sääntöjenvastaisuuksista tulee ilmoittaa viranomaisille, jos yhtiö ei ryhdy asianmukaisiin toimenpiteisiin
 - Ilmoitusvelvollisuus koskee laajasti kaikkia sääntöjenvastaisuuksia

* Listayhtiöt, luottolaitokset, vakuutusyhtiöt ja työeläkelaitokset

Finanssivalvonnan uusi rooli – tarkastusvaliokuntien toiminnan arviointi ja seuranta



- Finanssivalvonta toimii toimivaltaisena viranomaisena PIE-yhteisöjen tarkastusvaliokuntien toiminnan arvioinnissa ja seurannassa (FivaL 50 i §)
- Seurantatehtävään liittyvänä Finanssivalvonta voi määrääjäksi, enintään kolmeksi vuodeksi, kieltää henkilön toimimasta PIE-yhteisön hallintoelimissä, mikäli tiettyjä tilintarkastuslain tai EU-tilintarkastusasetuksen säännöksiä on vakavasti rikottu tai laiminlyöty (FivaL 28 a §)



→ Listayhtiöiden hyvä huomioida Finanssivalvonnan ja tilintarkastajien uudet velvollisuudet

Uudet tilintarkastuskertomukset



Mikä tavoitteena ja mitä mahdollisia hyötyjä?



- Sijoittajille merkityksellisempää tietoa päätöksenteon tueksi
- Kertomuksen viestinnällinen arvo paranee
- Kommunikointi tilintarkastajan ja yhtiön välillä lisääntyy
- Yhtiöt kiinnittävät enemmän huomiota tilinpäätöksen riskialueisiin ja liitetietoihin
- Tilintarkastuksen läpinäkyvyys paranee
- Luottamus sekä tilinpäätöksiin että tilintarkastukseen lisääntyy





- Tilintarkastuskertomus uudistuu lainsäädännön ja kansainvälisten tilintarkastusstandardien (ISA-standardit) seurauksena*
 - PIE-yhteisöjen ja muiden tarkastuskohteiden tilintarkastuskertomukset tulevat eroamaan toisistaan aiempaa enemmän
- Muutokset voimaan eri aikoina
 - Ensimmäisiä uudistuneita tilintarkastuskertomuksia annetaan keväällä 2017 koskien tilikautta 2016
 - Lisää muutoksia tulossa tilikaudelta 2017 annettaviin kertomuksiin
- Liikkeeseenlaskijan on julkistettava tilinpäätös ja toimintakertomus sekä tilintarkastuskertomus välittömästi, jos tilintarkastaja antaa mukautetun tilintarkastuskertomuksen (AML 7:8 § 3 mom.)



* EU:n tilinpäätösdirektiivi ja tilintarkastusdirektiivi sekä EU:n tilintarkastusasetus, tilintarkastuslaki, ISA-standardit

Tilintarkastuskertomuksen sisältö ja rakenne sekä lausunnot muuttuvat



- Tilintarkastuskertomuksessa on kaksi osaa:
 - 1) Tilinpäätöksen tilintarkastusta koskeva osa
 - 2) Muita raportointivelvoitteita koskeva osa (ml. toimintakertomukseen sisältyvä informaatio)
- Tilintarkastajan lausunto tilinpäätöksestä esitetään ensimmäisenä
 - Suomessa tilinpäätöksestä annettavaan lausuntoon liittyy merkittävä muutos, kun toimintakertomus ei ole enää tilintarkastuksen kohteena eikä siten tilinpäätöksestä annettavan lausunnon piirissä
- Kertomuksessa tulee esittää tilintarkastuksen kannalta keskeiset seikat (Key Audit Matters), joiden tulee olla yhtiökohtaisesti räätälöityjä
- Erillinen ”Muu informaatio” kappale
 - Sisältää esim. toimintakertomusta koskevat tilintarkastajan velvollisuudet ja lausunnot
- Johdon ja tilintarkastajan velvollisuuksia kuvataan aiempaa laajemmin
 - Esim. lisätty selostusta siitä, mitä toimenpiteitä tehdään toiminnan jatkuvuuden osalta



TILINTARKASTUSKERTOMUS

X Oyj:n yhtiökokoukselle

Tilinpäätöksen tilintarkastus

Lausunto

Olemme tilintarkastaneet x Oyj:n (y-tunnus 123456-7) tilinpäätöksen tilikaudelta.....

Lausuntonamme esitämme, että.....

Lausunnon perustelut

Olemme suorittaneet tilintarkastuksen Suomessa noudatettavan hyvän tilintarkastustavan mukaisesti.....

Olemme riippumattomia.....

Käsityksemme mukaan olemme hankkineet lausuntomme perustaksi tarpeellisen määrän....

Tilintarkastuksen kannalta keskeiset seikat

Tilintarkastuksen kannalta keskeiset seikat ovat seikkoja, jotka ammatillisen harkintamme mukaan...

Tilinpäätöstä koskevat hallituksen ja toimitusjohtajan velvollisuudet

Tilintarkastajan velvollisuudet tilinpäätöksen tilintarkastuksessa



Muut raportointivelvoitteet

Muu informaatio (ml. toimintakertomukseen sisältyvä informaatio)

Hallitus ja toimitusjohtaja vastaavat muusta informaatiosta. Muu informaatio käsittää.....

Tilinpäätöstä koskeva lausuntomme ei kata muuta informaatiota.

Velvollisuutenamme on.....

Lausuntonamme esitämme, että toimintakertomuksen

Jos teemme toimintakertomukseen sisältyvään informaatioon kohdistamamme työn perusteella johtopäätöksen, että kyseisessä muussa informaatioissa on olennainen virheellisyys, meidän on raportoitava.....

Muut lausunnot tarpeen mukaan (esim. vastuuvapaudesta, voitonjaosta, tp:n vahvistamisesta, huomautus)

Päiväys ja allekirjoitus

Lähde: Suomen Tilintarkastajat ry:n verkkosivuilla oleva listayhtiön kertomusmalli

Tilintarkastuksen kannalta keskeiset seikat (Key Audit Matters = KAM)



- KAMien tulee olla yhtiökohtaisesti räätälöityjä kuvauksia tilintarkastuksen kannalta merkittävimmistä seikoista
 - Erillisiä seikkoja arvioidaan olevan n. 2–8 kpl/yhtiö
 - Selostus siitä, miksi ko. seikat ovat tilintarkastuksen kannalta keskeisiä ja miten ne on otettu huomioon tilintarkastuksessa
 - Mahdollinen viittaus tilinpäätöksen liitetietoihin
- Tilintarkastaja arvioi KAMien määrittelyssä
 - Korkeamman riskin alueita
 - Merkittävää harkintaa edellyttäviä seikkoja
 - Merkittäviä tapahtumia tilikauden aikana
- Esimerkkeinä liikearvo, käyvän arvon määrittäminen, liikevaihdon kirjaaminen, iso yrityskauppa, Venäjän liiketoiminta



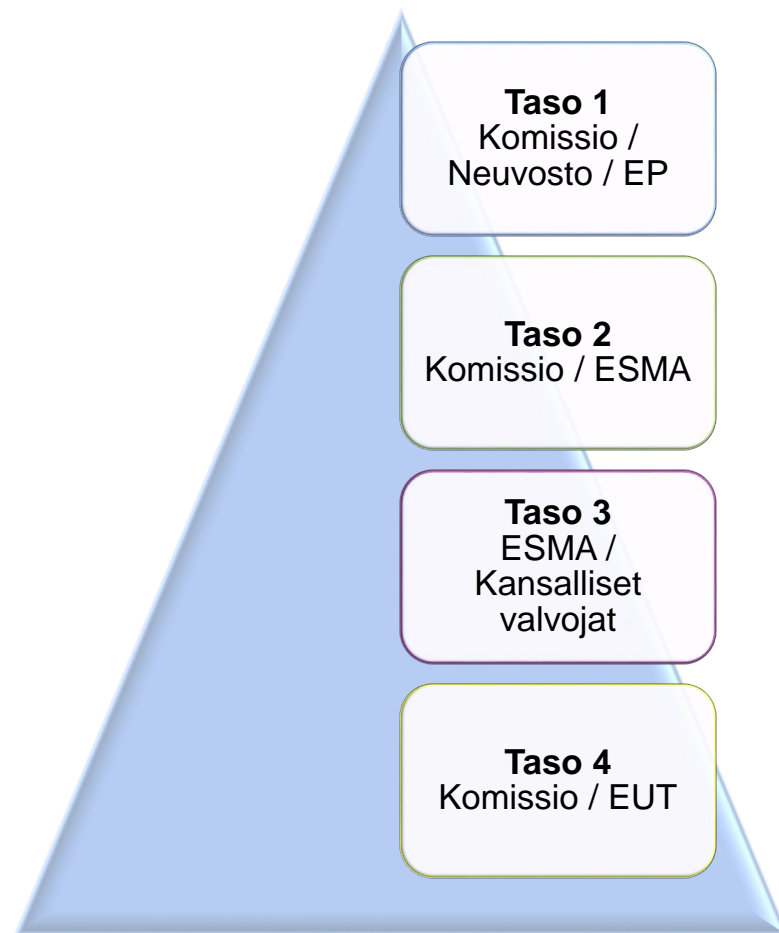


Ajankohtaista listayhtiöiden sääntelyssä

Ville Kajala, johtava asiantuntija



- Direktiiveistä asetuksiin
 - *Single rulebook* -ajattelu ja ESMA:n pyrkimys sääntelyn yhdenmukaiseen soveltamiseen
 - Alemman tason sääntelyn lisääntyminen
- Myös sääntelyn soveltamisohjeistus siirtyy vähitellen kansalliselta tasolta EU-tasolle
- Vaikuttaminen EU-tasolla tärkeää jo 1-tasolta lähtien





- EU:n pääomamarkkinaunionin tavoitteet
 - Edistää yritysten pääoman hankintaa
 - Lisätä ja monipuolistaa rahoituksen lähteitä
 - Edistää pääomamarkkinoiden tehokkuutta
 - Tukea työllisyyttä ja kasvua
- Pääomamarkkinaunionia koskevan toimintasuunnitelman teemat
 - Innovaatioiden, startup-yritysten ja listaamattomien yritysten rahoitus
 - Julkisille markkinoille tulon helpottaminen ja pääomien kerääminen niillä
 - Sijoittaminen pitkäaikaisiin, infrastruktuuri- ja kestävän kehityksen hankkeisiin
 - Vähittäis- ja instituutiosijoittajien sijoitusten edistäminen
 - Pankkien kyky tukea reaalitaloutta
 - Rajat ylittävän sijoitustoiminnan edistäminen
- Lisäksi kansallinen lainsäädäntöhanke joukkovelkakirjamarkkinoiden kehittämiseksi



- 1-taso
 - Esiteasetus
 - Osakkeenomistajan oikeudet -direktiivin muutokset
 - Voimassa olevan sääntelyn uudelleenarvioinnit: EMIR, SSR
 - Euroopan valvontaviranomaisia koskevan sääntelyn uudelleenarviointi
- 2-taso
 - Avoimuusdirektiivi
 - Tiedotevarastojen verkko (tiedoteluokkamutokset voimaan 1.1.2017)
 - XBRL-raportointi
 - Esiteasetuksen 2-tason sääntely
 - Mahdollinen osakkeenomistajan oikeudet -direktiivin 2-tason sääntely
- 3-taso
 - Ensimmäiset ESMA:n MAR-ohjeet voimaan 20.12.2016



Havaintoja ja tulkintoja markkinoiden väärinkäyttöasetuksen (MAR) soveltamisesta

Pia Ovaska, lakimies



- MAR voimassa n. 5 kuukautta
- MAR vastaa keskeisiltä osin aiemmin voimassa ollutta markkinoiden väärinkäyttödirektiiviä (MAD)
 - johdon liiketoimien ilmoittamis- ja julkistamistapaa ja markkinoiden tunnustelua koskeva sääntely uutta
- Direktiivipohjaisesta sääntelystä siirtyminen suoraan sovellettavaan sääntelyyn iso muutos
 - 2-tason ja 3-tason sääntelyn myöhäinen valmistuminen?
- Paljon yhteydenottoja Finanssivalvontaan
 - sisäpiiritietoon liittyvistä toimintavelvoitteista
 - johtohenkilöiden liiketoimista
 - lähipiiriyhteisön määritelmä
 - ilmoitukset yhtiötapahtumien yhteydessä
 - ilmoituslomakkeiden täyttäminen ja tekninen käytettävyys
 - myös kannustinjärjestelmistä ja palkkioiden maksamisesta osakkeina
- Johdon liiketoimien ilmoituksia annettu noin 500 kappaletta
 - saapuneiden ilmoitusten perusteella vaikuttaa siltä, että johdon liiketoimia koskevat ilmoitukset on pääsääntöisesti tehty ja julkistettu kolmen päivän määräajassa
 - ilmoitusten sisällössä jonkin verran puutteita ja ilmoituksia täytetty virheellisesti



- ESMAn Q&A
 - tulkintoja päivitetään juoksevasti
 - tähän mennessä 3 tulkintaa
- Finanssivalvonnan Q&A-tulkinnat
 - MAR-verkkosivuilla jaoteltuina asiayhteyksittäin
 - tulkintoja muun muassa
 - sisäpiiritieto taloudellisen raportoinnin valmistelun yhteydessä
 - liiketoimien ilmoittaminen ja julkistaminen suunnatun annin ja merkintäoikeusannin yhteydessä
- Markkinat-tiedotteet
 - useita MAR-aiheisia kirjoituksia
- Markkinavalvonnan uutiskirje
 - ajankohtaisten asioiden nopeaan viestintään
 - painottuu aluksi MARin soveltamiseen ja tietoihin Q&A-dokumenttien ja johtohenkilöiden liiketoimien ilmoituslomakkeiden päivityksistä
 - tilaajaksi voi ilmoittautua alla olevasta linkistä
<http://www.finanssivalvonta.fi/fi/Tiedotteet/Pages/Tiedotetilaus.aspx>



- Johtotehtävissä toimivan henkilön lähipiiryhteisö
 - MAR 3 (1) artiklan 26 (d) alakohdan johtohenkilöiden lähipiiryhteisön määritelmä poikkesi toisistaan eri jäsenmaiden kieliversioissa
 - eroja oli siinä, kuuluuko yhteisö lähipiiriin pelkästään siksi, että listayhtiön johtohenkilö toimii johtotehtävissä kyseisessä yhtiössä vai onko henkilön ja yhteisön välillä lisäksi oltava omistuksellinen tai muu taloudellinen yhteys
 - suomenkielinen määritelmä oli tiukempi kuin joidenkin muiden jäsenvaltioiden
- Kieliversioissa olleet erot on nyt korjattu (21.10.2016)
 - MAR 3.1 artiklan 26 (d) määritelmä vastaa nyt kaikissa kieliversioissa asetuksen suomenkielistä määritelmää



- Lähipiiriyhteisön määritelmässä neljä itsenäistä kriteeriä:
 - oikeushenkilö, trusti tai henkilöyhtiö kuuluu johtotehtävissä toimivan henkilön lähipiiriin, jos
 - johtotehtävissä toimiva henkilö tai hänen lähipiiriinsä kuuluva luonnollinen henkilö hoitaa siinä johtotehtäviä tai
 - oikeushenkilö, trusti tai henkilöyhtiö on johtotehtävissä toimivan henkilön tai hänen lähipiiriinsä kuuluvan luonnollisen henkilön välittömässä tai välillisessä määräysvallassa tai
 - oikeushenkilö, trusti tai henkilöyhtiö on perustettu johtotehtävissä toimivan henkilön tai hänen lähipiiriinsä kuuluvan luonnollisen henkilön hyväksi tai
 - oikeushenkilön, trustin tai henkilöyhtiön taloudelliset edut ovat suuressa määrin samat kuin johtotehtävissä toimivan henkilön tai hänen lähipiiriinsä kuuluvan luonnollisen henkilön taloudelliset edut



- Lähipiiriyhteisön määritelmässä edelleen tulkinnanvaraisuutta
 - Ruotsin Finansinspektionenin tulkinta
 - myös Finanssivalvonta arvioi tulkintamahdollisuutta
- ESMAn mahdollinen 3-tason ohjeistus
 - tulkintojen valmistuminen voi kestää
- Toistaiseksi voi soveltaa Finanssivalvonnan kesällä 2016 antamaa tulkintaohjeistusta
 - Finanssivalvonta ei ole edellyttänyt sellaisten lähipiiriyhteisöjen liiketoimien ilmoittamista, joihin johtohenkilöllä ei ollut omistuksellista tai muuta taloudellista yhteyttä
 - tulkinta-apuna on voinut toistaiseksi käyttää kumotun AML:n säännöstä, jonka mukaan lähipiiriin kuulumisen edellytti, että johtotehtävissä toimiva henkilö tai hänen lähipiiriinsä kuuluva luonnollinen henkilö toimii johtotehtävissä kyseisessä lähipiiriyhteisössä ja omistaa suoraan tai välillisesti vähintään 10 prosenttia kyseisestä lähipiiriyhteisöstä



- Taloudellisen raportoinnin valmistelu
 - liikkeeseenlaskijan tulee arvioida sisältyykö raportin valmisteluun sisäpiiritietoa
 - jos sisältää sisäpiiritietoa, liikkeeseenlaskijan on arvioitava
 - tulosvaroituksen antamisvelvollisuutta
 - julkistettava mahdollisimman pian, ei voi tehdä lykkäyspäätöstä
 - sisäpiirihankkeen perustamista
 - lykkäyspäätöksen tekeminen (dokumentointi ja perustelut)
 - ilmoittaminen Finanssivalvonnalle taloudellisen raportin julkistamisen jälkeen
- Taloudellisen raportoinnin valmistelu ei Finanssivalvonnan käsityksen mukaan itsessään edellytä sisäpiirihankkeen perustamista
 - valmistelussa mukana olevien henkilöiden kaupankäyntirajoituksesta voidaan huolehtia yhtiön sisäisellä ohjeistuksella



- MAR 17 artiklan mukaan liikkeeseenlaskijan on ilmoitettava yleisölle mahdollisimman pian sisäpiiritiedosta, joka koskee suoraan kyseistä liikkeeseenlaskijaa
- Julkistamisen lykkääminen mahdollista ainoastaan kaikkien lykkäämisperusteiden täytyessä
 - yhtiön tulee dokumentoida ja säilyttää lykkäämisperusteet
 - lykätyn tiedon julkistamisen yhteydessä tulee tehdä ilmoitus Finanssivalvonnalle
- ESMA antanut ohjeet sisäpiiritiedon julkistamisen lykkäämisestä
- Keskeistä yhtiölle sisäpiiritiedon ja muun tiedon arviointi



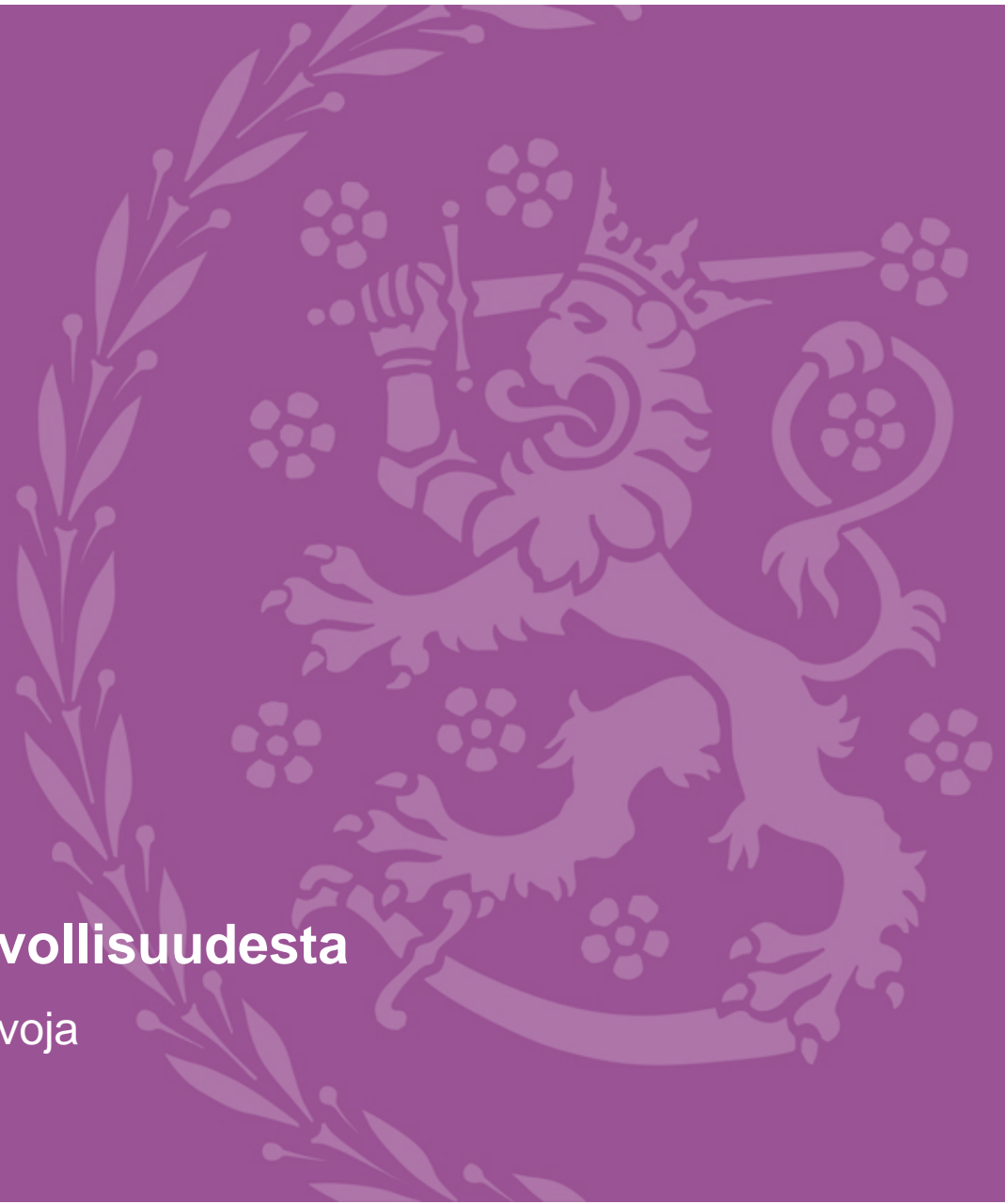
- Sisäpiiritieto (MAR 7 art.)
 - täsmällistä, julkistamatonta tietoa, joka liittyy liikkeeseenlaskijaan tai rahoitusvälineeseen ja, jolla julkistettuna todennäköisesti olisi huomattava vaikutus rahoitusvälineen tai siihen liittyvän rahoitusjohdannaisen hintaan
 - **tiedon huomattava vaikutus** rahoitusvälineen hintaan (tiedon olennaisuus)
 - tietoa, jota järkevästi toimiva sijoittaja todennäköisesti käyttäisi yhtenä sijoituspäätöksensä perusteena
 - **tiedon täsmällisyys**
 - tieto viittaa olosuhteisiin tai tapahtumiin, jotka ovat jo ilmenneet tai tapahtuneet tai joiden voidaan kohtuudella odottaa ilmenevän tai tapahtuvan
 - **tiedon riittävä tarkkuus**
 - jos sen perusteella voidaan tehdä johtopäätöksiä tiedon mahdollisesta vaikutuksesta yhtiön rahoitusvälineen arvoon
 - ei merkitystä sillä, pystytäänkö kyseisen tiedon tai tapahtuman hintavaikutuksen suuntaa arvioimaan etukäteen
 - pitkäkestoiseen menettelyyn/tapahtuman välivaihe voi olla sisäpiiritietoa
 - voi koskea esim. sopimusneuvottelujen vaihetta tai alustavasti sovittuja ehtoja, mahdollisuutta tarjota rahoitusvälineitä ja rahoitusvälineiden tarjoamisen alustavia ehtoja



- Sisäpiiritiedon syntyminen
 - Sisäpiiriluetellon perustaminen
 - Julkistaminen tai lykkäämispäätös
 - lykkäämispäätöksen edellytysten arviointi
 - yksi lykkäämisperusteista on sisäpiiritiedon säilyminen luottamuksellisena
- Vaikutukset yhtiön sisäisiin toimintatapoihin
 - tiedonantopolitiikan arviointi
 - sisäpiiritiedon julkistaminen pörssitiedotteella
 - muut tiedotettavat asiat esimerkiksi lehdistötiedotteella
- Tiedoteluokkia koskeva muutos

Ajankohtaista tiedotevelvollisuudesta

Anu Lassila-Lonka, markkinavalvoja



Vaihtoehtoiset tunnusluvut



ESMAN ohjeet vaihtoehtoisten tunnuslukujen vertailukelpoisuuden lisäämiseksi



- Vaihtoehtoiset tunnusluvut ovat merkityksellisiä sijoittajille
 - Esim. tuloksellisuuden arviointi, raportointikausien välinen vertailu
- Vaihtoehtoisten tunnuslukujen käyttö on globaalisesti laajaa
- ESMAN ohjeiden (ESMA 2015/1415) tavoitteena edistää vaihtoehtoisten tunnuslukujen avoimuutta, vertailtavuutta ja luotettavuutta
 - ESMAN ohjeet ovat statukseltaan aikaisempia CESR:n ohjeita vahvemmat
 - Tavoitteena EU:n laajuinen harmonisointi, ”kaikin tavoin pyrittävä noudattamaan ohjeita”
- Vaihtoehtoisten tunnuslukujen esittämiseen ohjeistusta myös
 - SEC:n Q&A Non-GAAP Financial Measures 5/2016
 - IOSCO:n Statement On Non-GAAP Measures 6/2016
 - CFA Institute julkistamassa piakkoin kaksi paperia



- Ohjeita sovelletaan säännellyissä tiedoissa tai esitteissä esitettyihin vaihtoehtoisin tunnuslukuihin (kappale 3)
 - Säänneltyjä tietoja ovat esim. toimintakertomukset sekä MAR 17 artiklan vaatimusten mukaisesti julkistetut taloudellista tulosta koskevat tiedotteet
- Ohjeita ei kuitenkaan sovelleta vaihtoehtoisin tunnuslukuihin, jotka on esitetty tilinpäätöksessä (kappale 4)
 - IFRS-tilinpäätösnormiston mukainen tilinpäätös (päälaskelmat ja liitetiedot)
 - puolivuosisikatsauksen taulukko-osa
- Soveltamisalan ulkopuolelle jäävät myös mm. (kappaleet 4,19)
 - Esitesääntelyn alaiset tai vakauden valvontaan liittyvät tunnusluvut
 - Fyysiset tai ei-taloudelliset tunnusluvut
 - Tiedot osakeomistuksista



- Vaihtoehtoisia tunnuslukuja ovat taloudelliset tunnusluvut, joita ei ole määritelty tai nimetty IFRS-tilinpäätösnormistossa (kappale 17)
- Vaihtoehtoisia tunnuslukuja ovat esim. (kappale 18)
 - Liiketulos/EBIT
 - Kassaperusteinen tulos
 - Erityyppisillä oikaisuerillä oikaistut tulosluvut
 - EBITDA
 - Nettovelkaantuneisuus
- Vaihtoehtoisia tunnuslukuja ovat myös
 - Segmenttiraportoinnin tunnusluvut, joiden laskentaperusta eroaa IFRS-tilinpäätöksessä muutoin käytetystä laskentaperustasta
 - EPRA-tunnusluvut
 - ROI, ROCE, Gearing
- IFRS-tilinpäätösnormistossa määriteltyjä tai nimettyjä tunnuslukuja ovat esimerkiksi
 - Liikevaihto, voitto tai tappio ja osakekohtainen tulos



- Määrittely (kappaleet 20, 21)
- Nimeäminen (kappaleet 22-25)
 - Aikaisempiin tai tuleviin kausiin vaikuttavia oikaisueriä ei tulisi nimetä kertaluonteisiksi
- Täsmäytys (kappaleet 26-32)
 - Numeerinen täsmäytyslaskelma tilinpäätöksen lähimpään suoraan täsmäytettävissä olevaan erään, välisummaan tai loppusumman
 - Joissain tapauksissa laskentakaava riittää tai täsmäytystä ei tarvita
- Selostaminen (kappaleet 33, 34)
 - Relevantti, yhtiökohtainen selostus tunnuslukujen käytöstä
- Korostaminen (kappaleet 35, 36)
 - Ei tulisi korostaa tai viedä huomiota pois suoraan tilinpäätöksestä peräisin olevista tunnusluvuista
 - Vaatimusta ei siten sovelleta silloin, kun vaihtoehtoinen tunnusluku on esitetty myös tilinpäätöksessä
- Vertailutiedot (kappaleet 37-40)
- Johdonmukaisuus määrittelyssä ja laskennassa (kappaleet 41-44)
- Viittaamalla noudattaminen mahdollista, ei kuitenkaan esitteissä (kappaleet 45-48)



Taloudellinen tunnusluku on esitetty vain tilinpäätöksen ulkopuolella (esim. toimintakertomuksessa, puolivuositiedotuksen selostusosassa tai pörssitiedotteessa)

- Tunnusluku on vaihtoehtoinen tunnusluku, jos se on muu kuin IFRS-tilinpäätösnormistossa määritelty tai nimetty taloudellinen tunnusluku (kappaleet 17,18)
- Kaikkia ESMAN ohjeiden periaatteita sovelletaan, kun vaihtoehtoinen tunnusluku on muu kuin kappaleessa 19 mainittu tunnusluku, joihin ohjetta ei sovelleta
- Täsmäytys
 - Tehdään vastaavan ajanjakson tilinpäätöksen lähimpään suoraan täsmäytettävissä olevaan erään, välisummaan tai loppusummaan. Olennaiset täsmäytyserät tulisi eritellä ja selittää (kappale 26).
 - Esim. oikaistu liike-tulos täsmäytetään tuloslaskelmassa esitettyyn liike-tulokseen
 - Jos vaihtoehtoisen tunnusluvun komponentit ovat suoraan tunnistettavissa tilinpäätöksestä, täsmäytysvaatimus täyttyy esittämällä laskentakaava ja viittaus, mistä luvut, joiden perusteella tunnusluku on laskettu, löytyvät (kappale 28)
 - Esim. EBITDA, ROE tai nettovelkaantuneisuus



Kaksi helpotusta, kun vaihtoehtoinen tunnusluku on esitetty sekä tilinpäätöksessä että sen ulkopuolella (esim. toimintakertomuksessa, puolivuositiedotuksen selostusosassa tai pörssitiedotteessa).

■ Täsmäytys

- Jos vaihtoehtoinen tunnusluku on suoraan tunnistettavissa tilinpäätöksestä, täsmäytystä ei tarvita (kappale 29)
 - Esim. loppusumma tai välisumma tuloslaskelmassa kuten liikevoitto/EBIT
 - Esim. jokin liitetiedoissa esitetty taloudellinen tunnusluku. Huomaa, että liitetiedot ovat lähtökohtaisesti täsmäytetty päälaskelmiin.
- Jos taloudellisten suhdelukujen komponentit ovat suoraan tunnistettavissa tilinpäätöksestä, täsmäytysvaatimus täyttyy esittämällä laskentakaava ja viittaus, mistä luvut, joiden perusteella tunnusluku on laskettu, löytyvät (kappale 28)
 - Esim. EBITDA, nettovelkaantuneisuus tai ROE

■ Korostaminen

- Jos vaihtoehtoinen tunnusluku on esitetty myös tilinpäätöksessä, korostamiskieltoa ei sovelleta (kappaleet 35, 36)

■ Muita ESMAN ohjeiden periaatteita sovelletaan normaalisti

Mitä vaihtoehtoisen tunnusluvun korostamisella tarkoitetaan



- Tilinpäätöksestä suoraan peräisin olevia tunnuslukuja ei tulisi esittää vähemmällä painoarvolla kuin vaihtoehtoisia tunnuslukuja
- Vaihtoehtoisen tunnusluvun korostamisella tarkoitetaan esimerkiksi sitä, että:
 - Tuloslaskelmasta esitetään ote tai analyysi, jossa on yksinomaan vaihtoehtoisia tunnuslukuja
 - Tulosta analysoidaan ainoastaan vaihtoehtoisiin tunnuslukuihin perustuen ilman viittausta suoraan tilinpäätöksestä oleviin tunnuslukuihin
 - Tulostiedotteen otsikossa tai pääkohdissa esitetään vain vaihtoehtoisia tunnuslukuja huomioimatta suoraan tilinpäätöksestä peräisin olevia tunnuslukuja
 - Tuloksen ”poikkeuksellista erinomaisuutta” luonnehditaan ainoastaan vaihtoehtoiseen tunnuslukuun perustuen ilman, että samassa yhteydessä esitetään suoraan tilinpäätöksestä peräisin olevaan tunnuslukuun perustuva luonnehdinta

Muutoksia tiedoteluokkiin





- Kansallisille tiedotevarastoille muodostetaan eurooppalainen sähköinen yhteyspiste (European Electronic Access Point, EEAP), josta nopea pääsy ETA-alueen liikkeeseenlaskijoiden säännelyihin tietoihin.
 - Komission delegoitu asetus 2016/1437
 - Sähköisen yhteyspisteen tulisi olla käytössä 1.1.2018 alkaen
 - Liikkeeseenlaskijan tunnistamista ja säännelyjen tietojen luokittelua koskevia vaatimuksia sovelletaan jo 1.1.2017 alkaen
- Tiedotevarastojen on käytettävä liikkeeseenlaskijan tunnistamisessa LEI-tunnusta (Legal Entity Identifier)
 - Pörssi huolehtii LEI-tunnusten viemisestä järjestelmään
- Tiedotevarastojen on käytettävä säännellyille tiedoille yhteistä luokittelua
 - Tiedoteluokka toimii ohjaustietona, mistä aiheutuu joitain muutoksia nykyisiin tiedoteluokkiin



- Säännöllisesti julkistettavat säännellyt tiedot
 - Tilinpäätös ja toimintakertomus
 - Puolivuosikatsaus
 - Valtioille suoritettavat maksut
- Jatkuvasti julkistettavat säännellyt tiedot
 - Säännöllisen tiedonantovelvollisuuden kotivaltio
 - Sisäpiiritieto
 - Suurimmat osakkeenomistajat
 - Omien osakkeiden hankinnat tai luovutukset
 - Osakkeiden kokonaismäärä ja kokonaisäänimäärä
 - Muutokset eri osake- ja arvopaperilajeihin liittyvissä oikeuksissa
- Muut jäsenvaltion lainsäädännön mukaisesti julkistettavat säännellyt tiedot



- Säännöllisesti julkistettavat säännellyt tiedot
 - Muutokset tehty 2016 alussa
- Jatkuvasti julkistettavat säännellyt tiedot
 - Uudet tiedoteluokat:
 - Sisäpiiritieto
 - Muutokset eri osake- ja arvopaperilajeihin liittyvissä oikeuksissa
 - Käytöstä pois jäävät tiedoteluokat:
 - Pörssitiedote
 - Pääomatapahtuma
- Muut julkistettavat tiedot
 - Julkinen ostotarjous (aik. Yritysosto ja ostotarjous)
 - Uusi tiedoteluokka:
 - Muut pörssin sääntöjen nojalla julkistettavat tiedot
 - Muita muutoksia (mm. joitain tiedoteluokkia yhdistetään tai jää pois käytöstä)



- Muutokset tiedoteluokkiin tehdään tammikuun 2017 alussa
 - Uudet ja muutetut tiedoteluokat eivät välttämättä ole käytettävissä 1.1., joten vanhoja tiedoteluokkia käytetään, kunnes päivitys on tehty
 - Aiemmin käytetyt tiedoteluokat ja niihin sisältyvät tiedotteet jäävät sellaisenaan näkyviin tiedotevarastoon, niitä ei ryhmitellä uudelleen